

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

-----
budapest, 1982. október 28.   bel.   c s ü t ö r t ö k
-----

sb0001 4 150 mtib1001

harmadik piacra - a sicontact-al /1. rész/

1982. október 28. - a sicontact vegyesvállalat, amelyben néhány hazai vállalat mellett az nszk-beli siemens ag-nak is jelentős érdekeltsége van, fokozatosan bővíti kooperációs tevékenységét: magyar partnerek bevonásával újabb harmadik piaci együttműködések kialakítására törekszik. többek között erről is tárgyalt a közelmúltban magyarországon járt peter von siemens nagyiparos, az nszk jelentős közéleti személyisége, a siemens ag felügyelő bizottságának elnökségi tagja.

a magyar intercooperation rt. és a siemens ag 1980-ban alaptőkeemeléssel teremtették meg a termeltetéshez szükséges feltételeket. egyidejűleg a remix és az elektromodul belépésével a magyar tulajdonosok köre is bővült. a termeltető tevékenység a remix szombathelyi gyárában folyik, ahol már 1977 óta gyártanak siemens technológiával elektrotechnikai alkatrészeket. 1981-ben helyezték üzembe a műanyagfóliás kondenzátor gyártósorokat, majd 1982-ben az ugynevezett sapkanélküli rétegellenállás gyártósort, és ezt követően a legkorszerűbb rétegekondenzátorokat előállító sort. ennek teljesítménye eléri az évi 20 millió darabot. a tervek szerint 1982 és 1987 között a szombathelyi gyárban készülő termékek körülbelül 25 százalékát a siemens vásárolja meg.

a termeltetés lehetőségeinek további bővítésén kívül tárgyaltak a harmadik piaci együttműködésről is. a siemens szeretné a jövőben a sicontact közvetítésével a hazai vállalatokkal fokozni az

együttműködést komplett berendezések exportjában. ez elősegítheti a partnerek termékínálatának bővítését. a magyar vállalatok a világ számos országában exportálnak ily módon már most is, például darukat, erőműberendezéseket, orvosi műszereket.

a siemens ag-nak 128 országban van képviselője, ami lehetővé teszi az elektromos vezérlések szerviz- és alkatrészellátását, és ezzel a berendezések megbízható üzemeltetését. tárgyaltak a medicor és a siemens, valamint a sicontact gyógyászati eszközök gyártásában fejlesztendő együttműködéséről, kombinált berendezések közös előállításáról. a termékeket a későbbiekben külön-külön, vagy együtt exportálják.

az uwater már jelenleg is közlekedésirányítási rendszerek tervezését végzi siemens számára. például magyar tervek alapján korszerűsítették dortmund, wüzburg, buenos aires és lagos forgalomirányítási rendszerét. lehetőség van arra is, hogy a sicontact közvetítésével a magyar vállalatok az eddiginél lényegesen hatékonyabb kapcsolatokat alakíthassanak ki a siemens külföldi leányvállalataival is. tevékenységüket igénybe vegyék egy-egy export lebonyolítása során. /mti/

pf/mi/sl/mz pr

00.10 281082 2639

.-.

sb0002 4 150 mtib1002

bővülő nemzetközi építőgépgyártási együttműködés

1982. október 28. - az építőgépgyártó vállalat új feladatkörre kapott megbízást öt európai szocialista ország - csehszlovákia, lengyelország, magyarország, az ndk és románia - legnagyobb építőgépgyártó vállalatainak nemzetközi együttműködési szervezetétől, az ozmos-tól. az 1985-ig kidolgozott munkaterv szerint a magyar vállalat, az épgép hangolja össze és szervezi a toronydaru gyártási együttműködést és az emelőgépek hidraulikai elemeinek korszerű felújítását célzó fejlesztést, munkamegosztást.

a megbízást figyelemreméltó eredményeivel nyerte el a vállalat. így a valamennyi toronydaru tipushoz használható elektronikus túlterhelésgátló szerkezetét - szolgálati szabadalmát - már sikerrel próbálta ki az ndk nagy építőgépgyártó kombinátja, s a kedvező tapasztalatok alapján ennek széles körű alkalmazását tervezi. a romániai partner most folytat vizsgálatot két ilyen szerkezettel, s a lengyel építőgépgyártók is mintadarabokat kértek, hogy saját

gyakorlatukban is meggyőződhetnek ezek hasznáról. nagy az érdeklődés a toronydaruk másik fontos részegysége, a mechanikus szerkezetnél megbízhatóbban működő magyar hidrodinamikus tengelykapcsoló iránt is. ezek a termékek kedvező lehetőséget kínálnak arra, hogy a partnerek fejlesztési eredményeinek közös hasznosításával, a részegységek gyártásának szakosításával bővítsék az együttműködést, s fokozzák a toronydaruk gyártását.

az öt szocialista országban ugyancsak közös gond az emelőgépek javítása, s ezen belül különösen előtérbe került az a követelmény, hogy minél gazdaságosabban, lehetőleg alkatrészcsere nélkül és mégis megbízhatóan hozzák rendbe a drága hidraulikus szerkezeteket. ezért rendezett be a magyar vállalat új üzemeltetési korszerű külföldi és hazai berendezésekkel a hidraulikai elemek felújítására. ez a munka ugyanis csekély ráfordítással is az ujjal azonos értékű alkatrészt eredményez. az együttműködést összehangoló új szerepkörében a vállalat most összegyűjti a partnerek eredményeit. az új üzemeltetés szerzett tapasztalatokkal kiegészítve pedig közkinccsé teszi ezeket az információkat, s korszerű technológiai módszereket, berendezéseket is ajánl a felújítás fejlesztésére. a tapasztalatcserét szolgálja azzal is, hogy a közeljövőben megrendezi budapesten a szocialista partnerek hidraulikai szakembereinek nemzetközi tanácskozását. /mti/

sb/gg/sl/mz pr

00.11 281082 2408

.-.

sb0003 4 150 mtib1003

munkaközösségek a köbtex-nél

1982. október 28. - gazdasági munkaközösségek alakultak a kőbányai textilművek zalaegerszegi gyárában. a 12 tagú generál gmk vállalta, hogy műszak után, valamint a hétvégeken szombaton és vasárnap elvégzi kis híján száz szövőgép szélesítését, ugyanis létszám gondok miatt munkaidőben jóval lassabban haladhatnának ezekkel a munkákkal. eddig már 36 masinát tettek alkalmassá a tőkés piacon egyre inkább keresett 175, illetve 145 centiméter széles anyagok gyártására. a generál munkaközösség a későbbiekben a megelőző karbantartást és a nagyjavításokat is elvégzi.

a zalaegerszegi gyár másik gazdasági munkaközössége a textima nevet vette fel. ennek ugyancsak tucatnyi tagja van, akik szombaton és vasárnap a fonoda szabad gépein dolgoznak. /mti/

tas/kn/gw kgy

00.12 281082 0811

-. -

sb0004 4 150 mtib1004

emeletes karám

1982. október 28. - egyszerű, de elmés módszert dolgozott ki a jószágok gazdaságosabb szállítására a szolnok megyei állatforgalmi és husipari vállalat. újítással az ifa tehergépkocsik rakfelületét kétszintesre építették át, így a kisebb testű jószágokból, juhból, sertésből még egyszer annyit szállíthatnak mint a hagyományos módon. a gépkocsi szállító terének a felső szintje mozgatható: ha például szarvasmarhát szállítanak, felhajtható, sőt le- és feljárónak is használhatják.

a közlekedéstudományi intézet minősítése alapján az új karámmal felszerelt kocsik a közúti forgalomban részt vehetnek. az emeletes platók gyártására a gyöngyösi ipari szövetkezet vállalkozott és a kétszintes utazó karámból a szolnoki vállalat elsőként 12 darabot rendelt. egy-egy új karám negyedmillió forintos költsége az előzetes számítások alapján nyolc-tíz hónap alatt megtérül. /mti/

eend/kg/gw pr

00.12 281082 0923

-. -

sb0005 4 170 mtib1005

toboz-szüret

1982. október 28. - szedik, gyűjtik a tobozt az erdészeti tudományos intézet kámonai arborétumában. a szombathely határában lévő kertben az értékes fafajok száma már meghaladja a háromezret, s ebből mintegy háromszázötven a fenyő. az arborétum az 1950-ben kezdődött fenyőnemesítési munka központja. itt található a háromhektáros eredeifenyő klónvizsgálati telep, amely az üzemi magplántázatok létesítését célzó kutatások egyik bázisa, valamint a fenyő fenntartó telep, amely a jelentős erdészeti, kertészeti fenyőfajták gyűjteménye.

jelenleg az erdei fenyő tobozainak gyűjtését kezdték meg: háromszázhatvan „anyafának”, három-három oltványáról szedik a termést. minden fáról külön-külön nyilvántartást vezetnek. van olyan oltványuk is például, amelyről már harminc kiló tobozt „szüreteltek”,; ennek magjából egy hektár erdő telepíthető. /mti/

lér/kg/gw pr

00.13 281082 0899

-. -

sb0006 4 150 mtib1006

szeletelt burgonya

1982. október 28. - a miskolci hűtőházban megkezdték a készresütött, szeletelt burgonya gyártását. a hűtőháznak már több mint egy évtizede keresett terméke a gyorsfagyasztott, félkész hasáburgonya.

a technológia megváltoztatásával most „karikára”, szeletelik a gumókat, az automata gépsoron „megfőzik”, meghámozzák és növényi zsiradékban készre sütik. a burgonya felhasználáskor rövid melegítés után azonnal tálalható. a hűtőház az új terméket négyszáz grammos csomagolásban hozza majd forgalomba. emellett természetesen a hűtőházban továbbra is gyártják a kedvelt és exportra is kerülő gyorsfagyasztott hasáburgonyát. /mti/

kör/szn/kg/gw pr

00.14 281082 0690

-. -

sb0007 4 150 mtib1007

uj könnyüipari üzem putnokon

1982. október 28. - zavartalan a próbaüzem a kispesti textilgyár putnoki pamutfonó és cérnázógyárában, amely az év elején lett önálló, a sajtóvölgyi bányavidék, valamint az ózdi kohászati üzemek vonzáskörzetébe tartozó községek nődolgozóinak munkát adó gyárban jelenleg tizenöt gyűrűsfonógépen valamint két automata orsózógépen naponta mintegy két tonnányi félkészterméket állítanak elő.

a próbaüzemmel párhuzamosan végzik az üzem bővítését, ennek során elkészült egy újabb, ezer négyzetméter alapterületű csarnok vázszerkezete, ebben tizenhét gyűrűsfonógépet és két automata keresztorsózógépet állítanak fel, a próbaüzemelését a tervek szerint a jövő év elején kezdik meg, s ezzel a termelést csaknem megduplázzák.

ugyancsak a jövő év végéig készül el a gyár harmadik üzeme is, ahol a fonalelőkészítést végzik majd, a szerelés alatt álló csarnokban kapnak helyet a bálabontó- és kártológépek, az új gyár összesen negyvenötmillió forintba kerül és elkészülte, 1983 után, megközelítőleg háromszáz nőnek nyújt kereseti lehetőséget. /mti/

kör/szn/kgy/gw pr

00.14 281082 1111

.-.

sb0008 4 180 mtib1008

a fegyházban verekedett

1982. október 28. - érdekes bűnügyben hozott ítéletet a győri megyei bíróság dr. juhász erzsébet tanácsa.

a sopronkőhidai fegyházban töltötte három és fél éves büntetését bodza zoltán 23 éves elítélt. 1982. január 27-én bodza és egy fegyháztársa között vita támadt; szidták, provokálták, lökdözték egymást, a rács mögötti szóváltás azzal fejeződött be, hogy bodza zoltán ököllel arcul csapta társát, aki a falnak ütközött és alaposan bevverte a fejét, a sérülés miatt kórházba szállították, onnét néhány nap múlva távozott, majd ismét rosszul lett és a verekedést követő ötödik napon meghalt, az ügyészség halált okozó testi sértés büntetésének elkövetése miatt adott ki vádiratot bodza zoltán ellen.

a győri megyei bíróság a verekedőt súlyos testi sértés büntetésében mondta ki bűnösnek, ezért egy évi 8 hónapi büntetésre ítélte, a közügyek gyakorlásától pedig 3 évre eltiltotta, az ítéletet a vádlott és védője tudomásul vette, az ügyész azonban súlyosbításért és a minősítés megváltoztatásáért jelentett be fellebbezést.

jogi vita amiatt támadt, hogy a verekedés után öt nappal bekövetkezett halálért milyen mértékben felelős a tettes, mivel a haláleset és a verekedés között nyilvánvaló az összefüggés, a bíróság szerint a sértett halálát egy ritkán, ez esetben a sérülés során fellépő vírus okozta, erről azonban a vádlott nem tehetett, ezért nem a halált okozó testi sértés büntetésében mondták vétkesnek, a nem mindennapi bűnügy végére jogerősen a legfelsőbb bíróság tesz pontot. /mti/

cser/sza/kgy/gw pr

00.15 281082 1566

.-.

sb0009 4 160 mtib1009

szovjet könyv ünnepi hete

1982. október 28. - a magyar könyvkiadás, könyvkereskedelem, a könyvszakma is méltóképpen megemlékezik a nagy októberi szocialista forradalom közelgő 65., s a szovjetunió megalakulásának 60. évfordulójáról, ezek jegyében rendezik meg idén, a szokásosnál is gazdagabb programmal a szovjet könyv ünnepi hetét.

november 2-án - szolnokon emlékeznek meg a szovjet könyv ünnepéről, a megyei művelődési és ifjúsági központban szovjet kötetekből és hanglemezekből nyílik nagyszabású tárlat, majd irodalmi műsorral veszi kezdetét az ünnepi programsorozat, november első napjaiban szolnok megyében, - és az ország más iskoláiban - rendhagyó irodalmi órákon is megismertetik a fiatalokkal a klasszikus orosz és a szovjet irodalom maradandó értékeit: valamint a legfrissebb, a máról, a ma emberének szóló alkotásokat.

kulturális életünk jelentős eseményének másik központi rendezvényét november 4-én tartják a rákóczi uti technika házában, ahol a szovjet könyvkiadás teljes keresztmetszetét reprezentáló, mintegy 2.500 kötetes könyvkiállítás nyílik, a november 18-ig megtekinthető tárlaton négy alkalommal a szovjetunió népeinek népköltészetéből összeállított irodalmi műsort is bemutatnak, a budapesti szovjet könyvkiállítás viszonzása a nagy sikert aratott,

1980-as moszkvai rendezvénynek, ahol a magyar könyvkiadás mutatkozott be.

a két központi rendezvényen kívül a magyar néphadsereg művelődési házában, dorogon és hatvanban is kiállítást rendeznek az elmúlt két-három évben magyarországon kiadott szovjet kötetekből. mindezekben tulmenően a könyvesboltokban, könyvtárakban, művelődési otthonokban országsszerte bemutatják a szovjet tudomány és technika eredményeit, a soknemzetiségű szemléltető könyveket. kirakatversenyt is hirdettek: az ország 58 könyvesboltjának kirakatában próbálják érzékeltetni a szovjet könyv- és hanglezmezkiadás eredményeit. /mti/

i km/mm/ag/mz pr

00.16 281082 1927

..-

sb0010 4 160 mtib1010

nem robbant a hid - a kwai folyó titka - magyar dokumentumfilm

1982. október 28.- dokumentumfilmen elevenedik meg a kwai folyó igaz története. a közelmúltban magyar filmes forgatócsoport kutatta thaiföldön, bangkoktól 120 kilométernyire a dél-kelet ázsai őserdőben pierre boulle, francia író világhírű „hid a kwai folyón,, című könyvének valódi hátterét.

paulus alajos rendező és kiss i. györgy operatőr arra volt kíváncsi: teljes egészében igaz-e a regénybeli történet, amely a ii. világháború idején egy japán hadifogolytáborban játszódik, ahol angol és amerikai katonák tizezrei pusztultak el egy vasúti hid építése közben. a regényben az angol hadsereg diverziós csoportot küld a stratégiai fontosságú létesítmény felrobbantására, de a vállalkozás paradox módon épp egy brit hadifogoly tiszt árulásán bukik el, aki valósággal „beleszeret,, a mérhetetlenül sok szenvedés árán elkészült műbe.

a regény világsikert aratott; néhány évvel ezelőtt viszont pierre boulle önéletrajzában megírta, hogy soha semmikor nem járt a történet helyszínén, sőt ezidőtájt az egyik hanoi börtön lakója volt... kérdésessé vált tehát a könyv dokumentumértéke, amit tovább csökkentett az amerikai filmváltozat, amelyben - a happy end kedvéért - sikerül felrobbantani a hidat.

mi hát az igazság a kwai folyó hidja körül? a magyar filmesek szerint történelmi tény, hogy valóban létezett egy hadifogolytábor, ahol mintegy 100 ezer ember pusztult el a hidépítés, a trópusi betegségek és a japánok kegyetlen, embertelen bánásmódja miatt. az áldozatok - és az egykori tábor tárgyi - emlékeit ma muzeum őrzi, ezt a környékbeli buddhista szerzetesek tartják fenn. a dokumentumfilm készítői őket faggatták az egykori eseményekről kiderült: a regény a lehető leghitelesebben mutatja be a tábori életet. arra is vannak adatok, hogy a hadifoglyok egy csoportja terveket szőtt a hid felrobbantására. ettől eltekintve a könyv többi része, egy kiváló író fantáziájának terméke. a dokumentumok szerint ugyanis a hidat csak 1945-ben bombázták le az amerikai légierő gépei, addig akadálytalanul szállították rajta a japán utánpótlást.

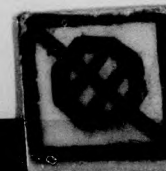
a dokumentumfilm természetesen nem csökkenti pierre boulle könyvének művészi hitelét, de hozzájárulhat a ii. világháború eseményeinek valóságghü megörökítéséhez.

a tervek szerint novemberben készül el a mintegy 18-20 perces alkotás, amely a jövő évben kerül a mozik vásznára. /mti/

di/ka/mi/ag/zsu pr
08.02 281082 2447

M

..-

1982. 10. 28.

sb0011 4 150 mtib1012

fődarabjavítás a szövetkezetben

1982. október 28. - a folyamatos gépjavítások mellett 250 erőgép, kombajn, különböző gépkocsi főjavítását is elvégezték saját erőből az idén a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezet gépiüzemében. néhány esztendeje kezdődött meg a műhely korszerűsítése. az új berendezésekkel nemcsak gyorsították a javítást, hanem lényegesen csökkentették a költségeket is. a tsz műhelyében 250 fődarabjavítást végeztek el eddig a saját gazdaságuk részére. felújítottak motorokat, sebességváltókat, futóműveket, s egyéb, gépekhez tartozó nagy értékű berendezéseket. a költségeket 10-30 százalékkal csökkentették. a hajdusági tsz-ekben kevés a nagyértékű, precíz munkákat elvégző műhely. a nádudvariak korszerű üzemükben, az idén száznál több fődarabot ujítanak fel a környékbeli termelőszövetkezeteknek. /mti/

szü/éva/kgj/zsu pr
09.21 281082 0862

-.-

sb0012 4 150 mtib1013

vitorlázó repülőgépek szombathelyről

1982. október 28. - a vitorlázógépek javítóbázisán, szombathelyen vitorlázó repülőgépek gyártását kezdték meg. az új vitorlázó repülőgép a góbé típus korszerűsített változata, s góbé 82 jelzéssel kerül ki az üzemből.

a gyártásra a felkészülés három évig tartott: ennek során kialakították a szükséges gépeket, célszerszámokat, kiképezték a szakembereket. a hazánkban található 84 régi góbé mindegyike megjárta a szombathelyi javítóbázist, s az itteni gondos munka nyomán csaknem duplájára nőtt használhatóságuk ideje.

az új típus is kétkormányos iskolagép; megfelel az érvényes nemzetközi szabványnak, ugyanakkor speciális angol, amerikai és nyugatnémet előírások követelményeit is teljesíti. kategóriájában a világ legkönnyebb gépe, könnyen vezethető, s az sem elhanyagolható szempont, hogy hazai anyagokból készül. évente harminc új vitorlázó repülőgép hagyja majd el a szombathelyi repülőgépgyártó üzemet, a gépek ötven százalékát exportálják. amerikából, ausztriából,

1982. 10. 28.

kanadából, Lengyelországból, svájcól és svédországból máris jelentkeztek vásárlók a góbé 82-re.

az új típus első gépe november közepén emelkedik először a levegőbe a szombathelyi repülőtéren. /mti/

kne/kgj/zsu pr
09.38 281082 1258

-.-

sb0013 4 150 mtib1014

itt a faültetés ideje - őszi munkák a főváros zöldterületein

1982. október 28. - több, mint 8 ezer fát ültetnek ezekben a napokban budapesten a fővárosi kertészeti vállalat dolgozói: pótolják az utakat szegélyező fasorok elpusztult, kivágott növényeit és új fákkal, cserjékkel gyarapítják a parkokat is.

a lombhullást követő időszak, a fák ültetésének szezonja, s a főkert szakemberei nem késlekednek, hogy helyrehozzák az időjárás, s a virágainkkal, fáinkkal gyakran mostohán bánó kezek okozta károkat. hársfák, platánok, juharfélék kerülnek a kertészeti vállalat faiskoláiból a nagyvárosi ártalmaktól elpusztult budapesti fák helyére. a fasorokba kiültetésre váró több, mint hatezer „csemete”, közül a legtöbbet a xiii. kerületben helyezik el, ahol a váci ut átépítése miatt igencsak megcsappant a faállomány. szerencse, hogy itt még van hely újakat ültetni, nem így azonban a ii. kerületi pasaréti uton. ott az idős kort megért, védett kőrisfasor egy része, a fák gyökerei között huzodó közművezetékek gyakorta előforduló hibái, s az autók okoztak ártalmak miatt elpusztult, s újakat ültetni helyükbe már nem lehet.

az őszi a parkokban is sok munkát ad a főváros kertészeinek: mintegy 1.500 hektárnyi zöldterületet kell előkészíteniük a télre, s a jövőre kikeletre. már sok helyen beültették az évelő margaréták, szarkalábak, tulipánok hagymáit, amelyek tavasszal bontanak majd szirmot. a fagyérzékeny cserjéket avarral takarják be, s újakat ültetéséről sem feledkeznek meg. csaknem 62.000 cserjével és sövényvel gazdagítják a parkokat, s kiültetnek háromezer tő rózsát is. előkészítették a helyét annak az 1.300 diszfának, amelyeket még a fagyok beállta előtt kívánnak elhelyezni. néhány ritkasággal is megörvendeztetik a botanikában jártas parklátogatókat; a májusban virágzó tulipánfák mellett egy mammutfenyőt is elültetnek, amely a margitszigetet ékesíti majd, remélhetőleg sok-sok évig.

a parképitő brigádok is meggyorsítják munkájukat, hogy még a havas napok beköszöntése előtt befejezzék a lakótelepeken előttük álló feladatokat. Kispesten, Csepelen, Békásmegyeren épült új házak környékét és a pesti Lőrinci havanna lakótelep zöldterületeit alakítják ki. munkájukat sok helyen - egyebek között a csepeli csillag-telepen és a Bajcsy Zsilinszky lakótelepen, valamint a havanna uti lakónegyedben - a főváros lakói társadalmi munkaakkciókkal segítik. /mti/

fr/tr/s ag pr

09.39 281082 2371

-.-

sb0014 4 130 mtib1015

a szabadkai népszínház vendégjátéka budapesten

1982. október 28. - befejeződött a szabadkai népszínház társulatának vendégjátéka, amellyel a radnóti színpad korábbi fölléptét viszonzta. a záró, érdekes - szép színházi estén - a budapesti radnóti miklós színpadon - a romániai magyar író, kocsis istván árva bethlen káta című monodrámáját a budapesti született és a színművészeti főiskolát is itt végzett jónás gabriella adta elő.

jónás gabriella olyan nagy szerepek megformálása után vállalkozott bethlen káta „monológjára”, mint julia shakespeare remekében vagy gruse, brecht kaukázusi krétakörében. alakítása teljesívé: nem maszkkal, külsőségekkel követi elsősorban hősnője életútját, kiteljesedő emberi értékeit, hanem olyan eszközökkel, amelyekkel a ma embere előtt is egyszerre lesz szánandó és irigylendő ez a többszáz évvel ezelőtt élt, gyönyörű asszonyfigura.

/mti/

t ag/mm/mz pr

10.02 281082 0926

-.-

sb0015 4 160 mtib1016

illyés gyula köszöntése /1.rész/

1982. október 28. - a magyar tudományos, kulturális, művészeti élet, a könyvkiadás a napokban köszönti 80. születésnapja alkalmából illyés gyulát, a xx. századi magyar irodalom kiemelkedő alakját.

az eötvös lóránd tudományegyetem, a magyar tudományos akadémia irodalomtudományi intézete, és a magyar irodalomtörténeti társaság november 2-3-án, kétnapos tudományos ülészakot rendez az elte bölcsészettudományi karán illyés gyula életművéről. a xx. századi magyar irodalommal foglalkozó jeles irodalomtörténészek elemzik majd, lírai, prózai és drámai alkotásainak sajátosságait, szerepét a magyar nyelvvelésben. a tudományos ülészak zárónapján bemutatják a xx. századi magyar irodalomtörténeti tanszék illyés-pályázatán díjat nyert hallgatók dolgozatait.

a magyar írók szövetsége és a fészek művész klub is irodalmi esten köszönti a mestert október 29-én a fészekben. az est szerkesztője és házigazdája fodor andrás, a magyar írók szövetségének alelnöke. jeles színművészek, s hegedűművészek is közreműködnek az ünnepi programban.

könyvkiadásunk is méltóképp üdvözli illyés gyulát. a napokban került a könyvesboltokba a magyar remekírók sorozatban illyés gyula munkáinak háromkötetes válogatása a szépirodalmi könyvkiadó műhelyéből. ez az első alkalom, hogy ebben a sorozatban adnak közre kötetet még élő alkotótól. a mintegy háromezer oldalas válogatás első kötetében a versek, műfordítások kaptak helyet, a második kötetben illyés regényeiből, novelláiból és drámáiból adtak közre egy csokorra valót, míg a harmadik kötetbe az utirajzok, esszék, tanulmányok, szociográfiák kerültek. a nagyszabású válogatás felöleli illyés teljes pályáját, mintegy keresztmetszetét adva életművének.

szintén a szépirodalmi kiadónál jelent meg - az alkalomhoz kapcsolódóan - három másik illyés kötet is. az illyés gyula munkái összkiadás 15. köteteként készült el a kháron lakóján című esszéregényének újabb kiadása; táviratok címmel az új tükörben közölt legfrissebb, rövid írásait közlik, a harmadik pedig a sorsválasztók című drámáját adták közre. a tervek szerint még novemberben elhagyja a nyomdát izsák józsef irodalomtörténésznek illyés gyuláról írt monográfiája.

/folyt.köv./

s -
10.02 281082 2253

M

-.-

sb0016 4 160 mtib1017

illyés gyula köszöntése /2.rész/

a gondolat kiadó illyés gyula élete képekben című kiadványával köszönti az alkotót. „apám apja juhász volt, juhász számadó, aki távolról is hallotta, mit jelentett ez a foglalkozás a kiegyezés évtizedeiben, az, tudom, előre mosolyog...”, - ezekkel a sorokkal kezdődik a kötet. a kísérő szövegeket illyés gyuláné válogatta; ezek a sorok kísérik a több mint 200 fotót, amelyek a családot, a barátokat, az irótársakat, s magát illyés gyulát ábrázolják gyerekkorától napjainkig. a fotók egy részét moldován domokos készítetett, más része az író házi albumából került a könyvbe. /mti/

i/s/km/ -ár pr

10.07 281082 0647

--

sb0017 4 150 mtib1019

uj gyógyszer-alapanyag dorogról

1982. október 28. - példás gyorsasággal berendezkedtek egy új gyógyszer, a hystodil alapanyagának az előállítására a kőbányai gyógyszerárugyár dorogi üzemében.

a kőbányai gyárban - beruházási munkák miatt - nem gyártották a gyógyszer alapanyagát, ezért a dorogi üzem készült fel a folyamatos munkára. dorogon nemrégiben olyan gyártócsarnokot építettek, ahol gyorsan átalakítható berendezéssorokon kis módosításokkal változtatva a technológián, rövid idő belül térhetnek át más-más szerek gyártására. ennek a rendszernek az előnyét hasznosították most a dorogi szakemberek. szeptemberben kezdték a mintegy 5 millió forint értékű átalakítást, s már megindult a fontos alapanyag próbagyártása. a jövő év elejétől jelentős mennyiséget készítenek belőle. a gyomorfekélyt gyógyító hystodil irán külföldön is érdeklődnek. /mti/

ráb/wné/kgy/mz pr

10.15 281082 0897

M

--

sb0018 4 130 mtib1021

balesetek /1. rész/

1982. október 28. - sásd külterületén frigyési tiber 27 éves hivatásos vadász baranyajenői lakos személygépkocsijával elütötte a vele szemben gyalogosan közlekedő orsós péter 45 éves csibráki lakost, aki kórházba szállítása közben meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint frigyési figyelmetlenül vezetett. a rendőrség vezetői engedélyét bevonta.

nyékládháza külterületén hegedüs dezső 60 éves igazgató ibrányi lakos személygépkocsijával nekiütközött egy műszaki hiba miatt álló tehergépkocsinak. a baleset következtében hegedüs súlyos sérülést szenvedett, utasa hegedüs dezsőné 54 éves tanár ibrányi lakos a helyszínen meghalt. hegedüs nem a látási- és utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. gépjárművezetői engedélyét bevonták.

sátoraljaujhely külterületén szuetta istván 32 éves műszaki ellenőr pálházi lakos személygépkocsijával áttért az uttest bal oldalára és egy fának ütközve az árokba haladt. a baleset következtében szuetta a helyszínen meghalt, utasa kömnyü sérülést szenvedett. a személygépkocsi vezetője nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

hódmezővásárhely belterületén egy személygépkocsi elütötte az uttest jobb oldalán kerékpárja mellett ülő gulyás ferenc 48 éves segédmunkás helyi lakost, aki a kórházban meghalt. gulyás szabálytalanul tartózkodott az uttesten.

kistelek belterületén egy személygépkocsi keresztülhajtott az uttesten fekvő kontra jános 29 éves rakodómunkás hatvani lakoson, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség folytatja a baleset vizsgálatát.

békés megyében kaszper községben a zalka máté mgtsz gépparkjában gulyás károly 36 éves gépkezelő nagybánhegyesi lakos répaszedőgéppel elütötte a javításnál segítő zsarkó mihály 77 éves éjjeliőr helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint gulyás a gép megindításakor elfeledkezett arról, hogy a gépet javítás idejére sebességi fokozatban hagyta.

berettyóújfalú határában egy tehervonat elütötte a sinek között figyelmetlenül haladó toma imre 53 éves helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. /folyt. köv./

zsu pr

10.27 281082 2128

M

--

bel

- 16 -

1982.10.28.

sb0019 4 130 mtib1022

balesetek /2. rész/

a váci vasutállomáson kocmann mihály 50 éves darukötöző kocsdi lakos egy érkező személyvonatról leugrott és a kerekek alá esett. kocmann kórházba szállítás közben meghalt.

gige község határában a bárdibükki állami gazdaság erdejében fakitermelés során bojtor gyula 41 éves vontatóvezető bárdudvarnok lakos a gazdaság erőgépével tolatás közben felborult. bojtor akire az erőgép rádőlt a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

mi/zsu pr
10.28 281082 0524

.-

sb0020 4 160 mtib1026

Liszt-dokumentumok kiállítása

1982. október 28. - Liszt ferenc és august stradal neves osztrák zongoraművész és zeneszerző barátságát, közös munkáját reprezentáló dokumentum-kiállítás nyílt meg csütörtökön a csehszlovák kulturális és tájékoztató központban. a rumburki városi muzeum gyűjteményéből összeállított tárlaton fotók, eredeti és átdolgozott kották, kéziratok, levelek, dedikált könyvek, valamint hangversenyekre invitáló plakátok adnak képet a világhírű zeneköltő és egyik utolsó tanítványa kapcsolatáról.

a csehországi teplitcében született august stradal kedvenc növendéke, valamint társalkodója és kottamásolója volt az idős liszt ferencnek. nevét többek között a komponista zenekari műveinek és klasszikus orgonakompozícióinak zongora-átíratával tette ismertté. stradar aktívan részt vett a liszt össz-kiadás elkészítésében is.

a kamarakiállítást három hétig tekinthetik meg a látogatók a kulturális központ népköztársaság utjai székházában. /mti/

t/kj rj pr

11.18 281082 1009

bel

- 17 -

1982.10.28.

sb0021 4 180 mtib1030

időjárásjelentés /1.rész/

1982. október 28. - a meteorológiai intézet jelenti 1982. október 28.-én 12.00 órakor:

ködös ősz

az európai kontinens nagy részét egyetlen, hatalmas, magas nyomású légköri képződmény borítja. területén csendes, párás-különösen éjszaka és délelőtt ködös, őszi időjárás uralkodik. az említett képződmény középpontja környékén, nagyjából a német-lengyel alföldön sokfelé már napok óta tartósan ködös és emiatt szokásosnál jóval hűvösebb az idő. másutt általában délutánra feloszlik a köd, kisüt a nap, gyorsan emelkedik a hőmérséklet, csúcserőteke néhány fokkal meghaladja a sokéves átlagot.

magyarországon szerdán csendes, párás, délelőtt még sokfelé ködös idő volt. délutánra az ország nagy részén feloszlott a köd, kisütött a nap. a duna mentén csupán fölszállt a köd, így borult maradt az ég. a hőmérséklet csúcserőteke általában 14,18 fok között, a néhány még délután is erősen párás területen csupán 10 fok körül alakult. éjszaka szinte országsszerte sűrű köd képződött, a hőmérséklet hajnalra általában 2,10 fokig csökkent.

a tiszta vidékén, valamint a főváros környékén és somogyban viszonylag gyorsan feloszlott a köd, másutt azonban még késő délelőtt is megmaradt. a hőmérséklet 11 órakor a már kevésbé párás területeken 12,16, a ködös területeken 6,10 fok között volt.

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 11 fok volt, a százéves átlagnál 2,2 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1033 mb, gyengén emelkedik.

várható időjárás az ország területére péntek estig:

és
éjszaka reggel az ország legnagyobb részén ismét köd lesz, amely délre néhány hely kivételével feloszlik. utána változóan felhős, párás idő várható. eső nem lesz. gyenge marad a légmozgás. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-8, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 11-16 fok között. a tartósan ködös helyeken kevéssel 10 fok alatt.

várható időjárás budapesten péntek reggelig:

bel

- 18 -

1982.10.28.

-----
változóan felhős, párás, hajnalban és reggel ködös idő. eső nem várható. gyenge szél. a hőmérséklet késő este 10, hajnalban 8 fok körül lesz. /folyt./

zsu pr
12.47 281082 2322

-.-

sb0022 4 180 mtib1031

időjárásjelentés /2.rész/

távolabbi kilátások szombattól - keddig:

-----
folytatódik a párás, egyre többfelé ködös idő. helyenként ködszítálás előfordulhat. a nappali felmelegedés gyengül.

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 2-6 fok között lesz. a legmagasabb nappali hőmérséklet 9-13 fok között várható.

jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék nem várható.

a duna vízállása budapestnél 166 cm, hőmérséklete 12,0 fok.
/mti/

zsu pr
12.54 281082 0524

-.-

bel

- 19 -

1982.10.28.

sb0023 4 160 mtib1033

csabai bábosok aradon

1982. október 28. - három napos romániai vendégszereplésre utazott csütörtökön a békéscsabai napsugár bábegyüttes. a husz bábos aradon, kisiratoson és pécskán mutatja be műsorát, a két testvérmegye - békés és arad - közti kulturális csere keretében.
/mti/

sam/ke/st/mz hgy

13.45 281082 0313

-.-

sb0024 4 160 mtib1034

tatabányai táncosok csehszlovákiában

1982. október 28. - a tatabányai bányász táncegyüttes csütörtökön vendégszereplésre utazott csehszlovákiában, nové mesto nad metujiba. az ottani gépgyár fuvószenekeara nemrégiben bemutatkozott tatabányán, s az ő szereplésüket viszonyozzák most a tatabányai bányásztáncosok, akik három önálló esten lépnek fel.
/mti/

ráb/wné/st/mz hgy

13.51 281082 0389

-.-

sb0025 4 150 mtib1036

a külkereskedelem szervezetének korszerűsítése -
sajtótájékoztató a külkereskedelmi jogot kapott vállalatokról

1982. október 28. - csütörtökön a külkereskedelmi minisztériumban sajtótájékoztatót számoltak be arról, hogy az idén 27 termelővállalat, szervezet kapta meg az engedélyt önálló külkereskedelmi tevékenység megkezdéséhez, vagy annak bővítéséhez. mindez - hangsúlyozták - része a külkereskedelmi szervezet több éve tartó korszerűsítésének.

mint ismeretes, már 1980-ban és 1981-ben is bővült a külkereskedelmi jogosítvánnyal rendelkező iparvállalatok száma, emellett megalakult az új, kötetlen profilu külkereskedelmi vállalat, a generalimpex. a hungagent, az interag és az intercooperation profilkötöttség nélküli jogosítványt kapott nem rubelelszámolású exportra. az idén elsősorban a könnyűiparban nőtt a külkereskedelmi jogu vállalatok köre. az elkövetkezőkben már önállóan kereskedhet külföldön a fékon ruházati vállalat, a pamutfonóipari/va békéscsabai kötöttárugyár, a pannónia szörmekikészítő és szörmekonfekció vállalat, és bővíthetik külpiaci tevékenységüket a lenfonó és szövőipari vállalat kereskedői is. emellett néhány közös vállalat - a hungarotex és 12 termelővállalat által megalakított modex, illetve az interag és a pest megyei műanyagipari vállalat részvételével létrehozott qualiplast - kapott külkereskedelmi jogot. több hazai gazdálkodó egység ezután önálló export fővállalkozó lehet fejlődő országokban.

Vállalat,
1982-ben több mint 300 esetben adott a minisztérium eseti export, illetve importjogot egy-egy üzlet lebonyolításához. fokozatosan bővül a párhuzamos export, illetve importjoggal rendelkezők köre is. idén az ilyen engedélyek száma meghaladta a 120-at. kísérletképpen néhány termelőeszközkereskedelmi vállalat - a bőr és cipőkellék kereskedelmi vállalat, a temaforg textilhasznosító vállalat - különböző árucikkek párhuzamos nem rubel elszámolású önálló importjára kapott engedélyt. az említett intézkedésektől azt várják a szakemberek, hogy fokozatosan javul a külkereskedelmi munka hatékonysága, a vállalatok az eddiginél jobban alkalmazkodnak a külpiaci igényekhez. /mti/

pf/mi/s bam hgy

14.08 281082 2153

as

--

sb0026 4 150 mtib1037

országos élelmiszer- és vegyiáru kereskedelmi értekezlet /1.
rész/

1982. október 28. - az év eddig eltelt időszakában a kereskedelmi vállalatok nehezebb körülmények között is teljesítették ellátási feladataikat, a hazai élelmiszerek és élvezeti cikkek kínálata kiállja a nemzetközi összehasonlítást - mondotta az élelmiszer- és vegyiáru kereskedelmi vállalatok vezetőinek csütörtöki országos értekezletén szabó barnabás, a belkereskedelmi minisztérium osztályvezetője.

az élelmiszer- és vegyiáru kereskedelem kiemelt feladata továbbra is a korszerű, egészséges táplálkozás térhódítását segítő termékek forgalmának növelése, a háztartási munka könnyítését és javítását szolgáló áruk választékának bővítése, továbbá az olcsóbb, ugynevezett fehér termékek, valamint a diétás élelmiszerek kínálatának javítása. az ipar és a kereskedelem eddigi tárgyalásainak alapján a termelők felkészültek a jövő évi áruellátásra. az alapvetően fontos élelmiszerekből, lisztből, zsirból, cukorból, kenyérből, tejből, burgonyából igény szerinti lesz az ellátás. bár némi választékhiánnyal számolni kell, összességében ugyanez vonatkozik a konzervekre és az édesipari termékekre is. tőkehusból és huskészítményekből várhatóan az ideivel azonos mennyiség és választék áll jövőre is a lakosság rendelkezésére. háztartási és vegyiárukból a tervezett forgalom növekedéséhez szükséges termelőkapacitás ugyancsak rendelkezésre áll jövőre. /folyt. köv./

mg/pá
14.27 281082 1525

as

--

sb0027 4 130 mtib1038

ülés tartott a minisztertanács
a kormány tájékoztatási hivatala közli:

1982. október 28. - a minisztertanács a csütörtöki ülésén felhívta az érintett minisztériumok és országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy vizsgálják meg az országgyűlés őszi ülészakán elhangzott képviselői felszólalásokban tett indítványok megvalósításának lehetőségeit, s arról 30 napon belül tájékoztassák az országgyűlés elnökét, valamint a javaslatokat tevő képviselőket.

a kormány a gazdasági bizottság tájékoztatója, valamint a kneb jelentése alapján áttekintette az energiagazdálkodási program végrehajtásának gyorsítását szolgáló intézkedések tapasztalatait, megerősítette, hogy a kiegyensúlyozott energiaellátás fenntartásának a továbbiakban is elengedhetetlen feltétele a takarékoság fokozására előirányzott feladatok következetes végrehajtása. a minisztertanács egyidejűleg jóváhagyta a téli fűtési időszakra való felkészülés feladatait is. /mti/

er hgy

14.34 281082 0966

-.-

sb0028 4 150 mtib1039

országos élelmiszer.../2. rész/

az előadó hangsúlyozta a kereskedelmi vállalatok felelősségét a vásárlók igényeinek megfelelő választék kialakításában. a kereskedelmen belül, kaphatók-e az időnként hiányzó cikkekkel azonos rendeltetésű, azokat helyettesítő termékek az üzletekben. ezeket ugyanis - az ipar esetleges szállítási nehézségeinek ismeretében - időben meg kell rendelniük. szó van arról is, hogy esetenként túl sok hasonló rendeltetésű termék van az üzletekben, s meggondolandó ennek a választéknak a szűkítése. mint felmérték, például jelenleg 200-féle zománccfesték kapható a kereskedelemben, holott ilyen széles skálára nincs is szükség. a fontos inkább az, hogy a meghatározott választék folyamatosan, állandóan a vevők rendelkezésére álljon. ugyanez a helyzet az üdítőitaloknál, miközben mintegy 70-féléből választhatnak a vásárlók, több természetes alapanyagú italra lenne szükség, amál is inkább, mert ezek hazai alapanyagokból előállíthatók. az áruválaszték igény szerinti alakítását segíthetik a kereskedelmi vállalatok azzal is, hogy fokozzák saját termeltető tevékenységüket. az importból származó termékek kínálatának javítása

a

érdekében nagyon fontos, hogy a vállalatok a jövőben bővítsék áruházi csereforgalmukat a külföldi partnervállalatokkal, és fokozzák a határmenti árucserét. célszerű, hogy a kereskedelmi vállalatok vegyék figyelembe az idegenforgalmi prognózisokat, ezt ugyanis az idén az üdülőkörzetek, illetve a határmenti megyék több kereskedelmi vállalata elmulasztotta, s ezért indokolatlanul gyakran akadozott a környék ellátása.

az élelmiszerkereskedelmi vállalatok eredményes munkáját várhatóan segíti majd, hogy a jövő évtől lehetőségük lesz nagyobb üzleteik jövedelem-érdekeltségi formában történő üzemeltetésére. a nagyobb önállóság, és érdekeltség fokozott felelősséget ró a boltvezetőkre az árubeszerzési források gondosabb kiválasztásában, s az igényekhez igazodó választék kialakításában. /mti/

mg/pá/s jf hgy
14.37 281082 1975

-.-

sb0029 4 160 mtib1040

uj könyvtár ujlétán

1982. október 28. - jelentős összegű társadalmi hozzájárulással és önkéntes munkával épült könyvtárat adtak át csütörtökön a hajdu-bihar megyei ujléta községben. a kis falu 150 lakója segített az építkezésnél, az új élet tsz pedig a szállításokat vállalta el. az új könyvtárban tízezer kötet könyv között válogathatnak az olvasók, a klubszobában pedig lemezeiről hallgathatnak zenét. /mti/

szü/éva/az/er hgy

14.47 281082 0446

1
a

-.-

sb0030 4 150 mtib1041

idegenforgalmi tanácskozás -

1982. október 28. - a hazai idegenforgalmi szervezetek, irodák, vállalatok képviselőinek részvételével, - andrikó miklós belkereskedelmi államtitkár vezetésével - országos idegenforgalmi tanácskozást tartottak csütörtökön a gellért szállóban.

kállay oszkar, az országos idegenforgalmi hivatal vezetője beszámolójában hangsúlyozta, hogy az idegenforgalom a korábbinál nehezebb feltételek mellett is teljesítette valamennyi fontos célkitűzését. számottevően javultak a turizmus minőségi mutatói: 30 százalékkal nőtt az egy turistára jutó bevétel. kedvezően alakult a szervezett turistaforgalom, s emelkedett a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött éjszakák száma. a dollárbevételek ebben az évben a tervezett 10-15 százalékkal szemben több mint 25 százalékkal növekedtek, s ennek is köszönhetően az idegenforgalom minden eddiginél nagyobb arányban járul hozzá a fizetési mérleg javításához. hazánk növekvő népszerűségét mutatja, hogy mintegy 10 százalékkal nőtt az utóbbi évek országokból érkezők száma, háromnegyed részük ausztriából és az nszk-ból látogatott hazánkba.

az oih vezetője kifejtette: az elért eredményekben jelentős szerepet játszott az idegenforgalmi fogadóképesség fejlesztése, elsősorban budapestben, ahol alig egy év alatt másfélszeresére nőtt a szállodai ágyaknak a száma. kedvező hatása volt az idegenforgalmi vállalatok és szervezetek javuló szervezőmunkájának is.

jövőre alapvető cél az idej kedvező tendenciák erősítése, valamint az elért eredmények fokozása. a szakma vállalatai arra törekuszenek, hogy növeljék a szocialista országokból szervezett utazással érkező turisták számát. továbbra is fontos, hogy az idegenforgalom dollárbevételei növekedjenek, ennek feltételeként azonban javítani kell a szolgáltatások minőségét. fontos az új szállodák jó kihasználásának előkészítése, valamint a kulturális, -szórakozási- és sportolási- lehetőségek bővítése. az idegenforgalmi fejlesztési alapon rendelkezésre álló összeget elsősorban azok a területek kapják, ahol kétsélem nélkül változtatni kell a jelenlegi helyzeten. így például a balaton partján igyekeznek csökkenteni a kiskereskedelmi hálózatban tapasztalt zsúfoltságot, többet kell tenni a környezeti kultúra javításáért, a tisztaság fokozásáért. /folyt. köv./

bi/ka

15.01 281082 2299

-.-

sb0031 4 150 mtib1042

idegenforgalmi tanácskozás /2. rész/

felhívták a figyelmet arra is, hogy, különös tekintettel a megnövekedett szabadidőre, az érdekelt vállalatoknak, területi tanácsoknak fontos feladata: a belföldi üdülési és kirándulási feltételek javítása. fejlesztik a városkörnyéki kirándulóközpontokat, s nagyobb pénzüsségeket fordítanak az országos kirándulóközpontok kialakítására, bővítésére is. /mti/

bi/ka/jf/mz hgy

15.06 281082 0430

-.-

sb0032 4 160 mtib1043

tudományos ülészak

1982. október 28. - a biológiai molekulakutatás a témája annak a háromnapos tudományos ülészaknak, amely az unesco égisze alatt 12 ország tudósainak részvételével csütörtökön a magyar tudományos akadémia roosevelt téri székházában kezdődött. a tanácskozás célja a biotechnológiai fejlesztés tudományos alapjait jelentő eredmények áttekintése, valamint a kutatások összehangolása. /mti/

jgy/er/ag/ hgy

15.10 281082 0440

-.-

sb0033 4 130 mtib1044

boldizsár iván kitüntetése

1982. október 28.- a magyar népköztársaság elnöki tanácsa boldizsár iván írónak, publicistának, a magyar pen klub elnökének, az országos béketanács elnökhelyettesének, főszerkesztőnek, állami díjasnak munkássága, valamint hazai és nemzetközi közéleti tevékenysége elismeréseként, 70. születésnapja alkalmából a magyar népköztársaság babérkoszorúval ékesített zászlórendje kitüntetést adományozta. a kitüntetést losonczi pál, az elnöki tanács elnöke csütörtökön adta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál aczél gyöngy, az mszmp központi bizottságának titkára, sarlós istván miniszterelnök-helyettes és köpeczi béla művelődési miniszter. /mti/

sz/ka/kö bc hgy

15.13 281082 0703

--

sb0034 4 150 mtib1045

rugalmasabb konfekcióipar

1982. október 28. - csütörtökön székesfehérvárott az országos textilipari tanácskozáson jelentették be, hogy a hazai ruhagyárak „modex” néven önálló export-import joggal rendelkező kereskedelmi közös vállalatot alapítottak, amely az eddiginél közvetlenebb export-érdekeltséget, a változó igények rugalmasabb követését eredményezhetik, ugyanakkor a hazai ruhagyárak közötti jobb együttműködést, gyorsabb és tervszerűbb gazdasági döntéseket is feltételez.

√ 1983. január 1-től. a kereskedelmi közös vállalat

a hazai konfekcióipar egyik legnagyobb vállalatja, a vörös október ruhagyár például dinamikusan növelte export tevékenységét. az idén több mint egymillió öltönyt gyárt, amelynek 55 százaléka tőkés exportra készül. a tizenegy vidéki üzem összesen 7,5 millió dollár, illetve 6 millió rubel értékben szállít öltönyöket külföldi megrendelésre, s bár az export nagy része bér munka, lassan emelkedik a hazai alapanyagokból készülő öltönyök aránya is. a tanácskozáson beszámoltak arról, hogy a hazai szövőipar és a ruhagyárak között is mind gyakoribb a közvetlen együttműködés, számos késztermék a közös gyártmányfejlesztés eredménye, és néhány éven belül megteremtődnek az alapanyaggyártók és a ruhagyárak közös értékesítési szervezeteinek létfeltételei is.

a székesfehérvári háromnapos textilipari konferencián az ország legnagyobb alapanyaggyártó és konfekcióipari vállalatainak vezetői és jogtanácsosai megvitatták az iparág külkereskedelmi tevékenységének új formáit és szervezeti lehetőségeit, a vállalati irányítás korszerűsítésének feladatait, valamint a gazdasági munkaközösségek, kisvállalkozások gyakorlati kérdéseit is. /mti/

zsi/fné/az/ig hgy

15.14 281082 1660

--

sb0035 4 130 mtib1047

kibővitett ülést tartott a budapesti pártbizottság /1. rész/

1982. október 28. - maróthy lászlónak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a budapesti pártbizottság első titkárának elnökletével csütörtökön kibővitett ülést tartott a budapesti pártbizottság. az ülésen jelen volt és felszólalt korom mihály, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. a tanácskozáson részt vettek a fővárosi tanács elnökhelyettesei és vb-titkára, a kerületi pártbizottságok első titkárai, a kerületi tanácsok elnökei, a főváros állami, társadalmi és tömegszervezeteinek vezetői, a pártbizottság osztályvezetői.

a pártbizottság szépvölgyi zoltánnak, a fővárosi tanács elnökének előterjesztésében megvitatta a fővárosi tanács és a kerületi tanácsok közötti munkamegosztás és kapcsolatrendszer továbbfejlesztésére, valamint a tanácsapparátusok szervezeti korszerűsítésének irányelveire vonatkozó javaslatot. a testület megállapította, hogy a főváros fejlődése eredményeként növekedtek a fejlesztési, ellátási feladatok, ami fokozta az irányító munkával és a tanácsi szervek tevékenységével összefüggő követelményeket. a tanácsok a megnövekedett politikai, társadalmi igényeknek megfelelően a lakossági szükségletekhez igazodva eredményesen látják el feladataikat. a fővárosi tanács és a kerületi tanácsok közötti munkamegosztás megfelelő. a tömegkapcsolatok erősítése, a fővárosi és a helyi érdekek jobb összehangolása szükségessé tette a kerületi tanácsok önállóságának további növelését, feladataik bővítését, a fővárosi és a kerületi tanácsok közötti kapcsolatrendszer, az együttműködés javítását.

a továbbfejlesztéssel el kell érni, hogy a fővárosi tanács az eddigieknél még jobban és hatékonyabban foglalkozzék a fővárost érintő kérdésekkel. ugyanakkor a kerületi tanácsoknak - önállóságuk növekedésével egyidejűleg - legyen nagyobb a felelősségük a helyi

feladatok megoldásában, váljanak teljes jogú gazdáivá területüknek. a terület megerősítette, hogy a város egészét vagy több kerületét érintő, fejlődését befolyásoló kérdésekkel - így például a hosszú távú fejlesztési tervek kidolgozásával, a tömeges lakásépítéssel, a közlekedési és közműhálózat fejlesztésével - továbbra is a fővárosi tanácsnak kell foglalkoznia. ezekkel összefüggésben azonban jobban kell támaszkodni a kerületek véleményeire, javaslataira. a pártbizottság állásfoglalása szerint növelni szükséges a kerületi tanácsok fejlesztési és beruházási feladatait, egyebek között a 300 lakásnál kisebb lakótelepek beruházásával, a lakótelepi parképítésekkel kapcsolatban. /folyt.köv./ kö

15.32 281082 2591

--

sb0036 4 160 mtib1048

megnyílt a helikon könyvesbolt

1982. október 28. - újabb könyvüzlettel bővült az állami könyvterjesztő vállalat szakosított könyvesbolt hálózata, a fókusz: csütörtökön budapesten az v. kerületi sütő utca 2. szám alatti üzlet a helikon nevet kapta.

a könyvszakma legfiatalabb kiadója, a helikon ez év januárjában kezdte meg működését. a könyvműhely feladata művészi kivitelű tömegkönyvek, bibliofil kiadványok készítése, a könyvritkaságokat gyűjtők igényeinek kielégítése, külföldi és hazai irodalmunk jelesei igényes, szép kivitelű megjelentetése. a helikon könyvesbolt vállalkozik a kiadó könyveinek népszerűsítésére, ezért is kapta azt a nevet. a könyvesboltban a legteljesebb választékban kínálják majd a helikon-könyveket, sőt lesznek olyan speciális bibliofil, kis példányszámban megjelenő kiadványok, amelyeket csak itt árúsítanak. ezenkívül szépirodalmi, ifjúsági, művészeti és ismeretterjesztő művek széles választékával várják itt a vásárlókat.

a névadó ünnepségen keresztury dezső akadémikus mondott köszöntőt, kifejezve reményét, hogy a helikon könyvesbolt az egykori cserépfalvi üzlethez hasonlóan több lesz egyszerű könyvkereskedésnél, s egyfajta szellemi műhellyé válik.

molnár magda, a helikon kiadó igazgatója a közeljövő terveiről beszélt. elmondotta: a kiadó a téli könyvvásárra több ritkasággal jelentkezik. megjelentetik - egy új sorozat első köteteként - radnóti miklós költeményeit egy olcsóbb, de elegáns, s egy drágább, eredeti bőrkötésű kiadásban. az új könyvfűzérrel az a célja, a kiadónak hogy a magyar irodalom klasszikusai állandóan hozzáférhetőek

legyenek, ugyanakkor e kötetek formájukkal, kivitelükkel méltók legyenek alkotóikhoz. a sorozatban jövőre arany jános, vörösmarty és ady műveit adják közre, az 1984-es tervben pedig petőfi és józsef attila munkáinak kiadása szerepel. már az üzletekben van giovanni comissonak a velencei képek című munkája, nyikolaj tyihonovnak vámbéry - a bokharai teaház című kötete, s a megjelenésének 150. évfordulója alkalmából hasonló kiadásban újra közreadott, a magyar helyesírás és szóragasztás fő szabályai című mű. a közeljövőben hagyja el a nyomdát josef ladának a szejk, a derék katona kalandjai képekben című képregénye, kutvölgyi mihály-nagy andrás felvidéki fadaragásokat bemutató magos a rutafa című fotóalbuma, valamint a magyar népballadák című kötet amelyet domján józsef fametszetei díszítenek. /mti/

km/pá/bc/gw hgy

15.41 281082 2438

--

sb0037 4 130 mtib1049

kibővített ülést ... /2. rész/

indokolt az is, hogy a helyi igényeket kielégítő kereskedelmi és szolgáltató vállalatok felügyeletét a jövőben a kerületi tanácsok lássák el. ezért célszerű hatáskörükbe adni a közért és a vendéglátó vállalatok felügyeletét, a tanácsokhoz tartozó szolgáltató kisvállalatokat, a piacokat és egyes csarnokokat. ugyancsak célszerű, hogy a hatósági feladatok közül néhány terület- és telekgazdálkodási, közlekedési, forgalomszervezési és művelődési, igazgatási feladat a kerületi tanácsok hatáskörébe kerüljön.

a tanácsi munka színvonalának további növelése szükségessé teszi a fővárosi és a kerületi tanácsapparátusok szervezetének és munkamódszereinek korszerűsítését is. a pártbizottság - elismerve a tanácsok tagok, tanácsi dolgozók áldozatkész munkáját, a fővárosi és kerületi apparátusok eddigi eredményes tevékenységét - rámutatott, hogy fokozni kell az igényességet, az önállóságot a vezetők, ügyintézők munkájában, tovább kell javítani a vezetés színvonalát és a dolgozók szakmai felkészültségét. az apparátus szervezete gyorsabban igazodjon a változó körülményekhez. szükséges a szervezeti formák egyszerűsítése a fővárosi tanács és a kerületi tanácsok apparátusában egyaránt. nagyobb szervezeti egységek kialakításával, összevonással, a belső tagoltság csökkentésével biztosítani lehet a gyorsabb döntéseket, a lakosság ügyei intézésének egyszerűsítését. a budapesti pártbizottság ajánlja a fővárosi tanácsnak, hogy figyelembe véve a budapesti pártbizottság állásfoglalását, hozzon döntést a szükséges intézkedésekre.

ezt követően stadinger istván, a fővárosi tanács elnökhelyettese előterjesztésében a pártbizottság megtárgyalta a fővárosi közművek építésének, karbantartásának helyzetét. megállapította: az utóbbi évtized fejlesztési politikájának eredményeként - a korábbinál bővebben rendelkezésre álló erőforrások felhasználásával - javult a közlekedési hálózat és a közmuellátás színvonala, biztonsága. az ellátottság általában megfelel gazdasági fejlettségünk színvonalának, az egyes kerületek ellátottságbeli különbségei azonban ma is jelentősek. a telefonhiány például a főváros kerületeinek többségében alig csökkent, és több kerület csatornázottsága sem felel meg a mai követelményeknek. alacsony még a biológiai szennyvíztisztítás aránya is.

/folyt. köv./ kö

15.43 281082 2331

--

sb0038 4 130 mtib1051

kibővített ülést ... /3. rész/

a pártbizottság fontos célként határozta meg, hogy mérséklődjék a közterületi munkák lakosságot, gyalogos- és közúti forgalmat, városképet zavaró hatása. hangsúlyozta, hogy a főváros közterületein folyó lassú, szervezetlen és rossz minőségű munka politikai károkat is okoz, rontja a lakosság közérzetét, hangulatát, hatása demoralizáló, munkaerkölcsöt rontó. ezért kiemelt feladat, hogy a jobb előkészítés, összehangolás révén csökkenjen a közterületi munkák ideje, legyen rendszeresebb, eredményesebb az ellenőrzés, javuljon a minőség. gyorsítani kell a megbízható közműnyilvántartás teljesebbé tételét, korszerűsítését, mert ez is feltétele a közterületi munkák gyorsabb és biztonságosabb elvégzésének. a karbantartási igény csökkentése érdekében fontos, hogy megfelelő minőségű anyagok beépítésével, jobb technológiával javítsák a közműhálózatot. a város sűrűn beépített területein és hosszú távon széles körben a korszerűbb, kevesebb bontással járó, kevesebb hibalehetőséget rejtő közműfolyosók vagy közműalagutak építését tartotta célszerűnek a pártbizottság.

a testület elismeréssel szólt azokról, akik a közterületeken nehéz körülmények között eredményes munkát végeznek, s hangsúlyozta e munka megfelelő erkölcsi és anyagi megbecsülésének szükségességét. fontosnak tartja, hogy a lakosság teljesebb tájékoztatást kapjon a

M

közterületi létesítmények helyzetéről, a tervezett munkákról. a pártbizottság javaslatokat fogadott el a főhatóságok, a közterületeken dolgozó vállalatok, tervezőintézetek párt- és társadalmi szervezetei munkáinak további javítására is. /mti/

mm/kö -ár hgy

15.54 281082 1642

--

sb0039 4 160 mtib1052

vergíliusi örökségünk - kiállítás debrecenben

1982. október 28. - vergíliusi örökségünk címmel a római költő halálának kétezredik évfordulója alkalmából nyílt kiállítás csütörtökön a debreceni kossuth lajos tudományegyetemen. az augustusi aranykor irodalmának egyik legkiemelkedőbb alakjaként tisztelt vergílius életművét bemutató dokumentumokat - a hallgatók bevonásával - az egyetem klasszika-filológiai tanszéke és az egyetemi könyvtár gyűjtötte össze. a könyvnyomatok, fotókópiák között megtalálhatók a debreceni református kollégium európai-hírű könyvtárának gyűjteményéből származó kötetek is. az egy hónapig nyitva tartó kiállítást hahn istván akadémikus, az eötvös loránd tudományegyetem tanszékvezető professzora nyitotta meg. /mti/

tár/éva/az/mz hgy

15.54 281082 0778

--

sb0040 4 130 mtib1053

a mohácsi városi tanács ülése - napirenden a parkápolás

1982. október 28. - nagyobb gondot és több pénz fordítanak a jövőben mohács parkjainak, zöldterületeinek ápolására - erről határozott többek között csütörtöki ülésén a mohácsi tanács. a kommunális ellátottság helyzetét elemezve a testület kielégítőnek találta a vízellátás, a távközlés és a közvilágítás állapotát, s megállapította, hogy különösen sokat fejlődött az utóbbi két évben a hulladékgyűjtés és elhelyezés. a pormentes hulladékgyűjtés bevezetése, 1980 óta tisztábbak, rendezettebbek lettek a mohácsi utcák, közterek; a szervezett szemétszállításba bekapcsolták az egyik legnagyobb városkörnyéki községet, Lánycsókot, és még az idén kölked községben is megjelenni a hulladékgyűjtő kocsik. az ülésen sürgették egy új szeméttelep kijelölését és megépítését is.

a terület bírálta az új lakónegyedek zöldterületeinek késői telepítését, s hangsúlyozta: a társadalmi munka jobb bevonásával, körültekintőbb tervezéssel a város fejlődési üteméhez igazítható a parképítés. mohács csaknem háromszázötvenezer négyzetméternyi zöldfelületének gondozására évről évre kevesebbet fordítottak. a tanácsülés ezért javasolta, hogy a kommunális ellátási ágazatok költségvetéseinek átcsoportosításával kapjon több támogatást a zöldterület-gazdálkodás, valamint a szennyvíz- és csapadékelhelyezés továbbá az utépítés. /mti/

kász/bén/az/er hgy

15.58 281082 1413

-.-

sb0041 4 180 mtib1054

csempészek ítélete

1982. október 28. - két jugoszláv óracsempész fölött ítélték a csütörtöki győri megyei bíróság. jovanovic svetlana és ilia zivanka jugoszláv állampolgárok /salakovac-i lakosok/ az idei nyáron alaposan felpakoltak kvarcórából bécsben.

a 30 éves jovanovic svetlana több mint 700 darabot vásárolt kedvező áron. a gondot az okozta, hogyan tudja ezt a 700 órát Magyarországon át Jugoszláviába csempészni. az 59 éves ilia zivankával összebeszélve gumi füzőkben rejtették el az órákat és azokat testükre erősítve, egy alkalmi kocsiban hegyeshalomnál léptek Magyarország területére. nem volt nehéz észrevenni, hogy a két utas ugyancsak nehezen mozog, le is lepleződtek pillanatok alatt.

az órákat - melyek belföldi értéke 423 ezer 900 forint volt - a magyar hatóságok elkobozták. jovanovic svetlanát 5 hónapi, börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte a bíróság, míg segítőjének, ilia zivankának hatezer forint pénzbüntetést kell fizetnie. mindkét csempészt - az előbbit büntetésének letöltése után - kiutasították az országból. az ítélet jogerős. /mti/
cser/sza/sa az hgy

15.59 281082 1121

-.-

sb0042 4 150 mtib1055

a pécsi városi tanács ülése - alagut épül pécs belvárosában

1982. október 28. - csütörtöki ülésén döntötte el pécs város tanácsa: alagut épül a belváros közuti forgalmának megkönnyítésére. az ugynevezett északi érintő utat a történelmi városközpont peremén - a mecsek oldalában - képezik ki, ez lesz a megyeszékhely leghosszabb tanácsi kezelésű útja. a városszerkezetben elfoglalt helyénél fogva alkalmas a nagyobb távolságban levő lakó- és munkahelyek összekötésére, anélkül, hogy érintené az amugyis tulzsufolt belvárost. általa tehermentesíteni tudják a sűrűn alapincézett városközpont forgalmát, lehetővé válik, hogy a belváros a gyalogosoké legyen. az északi érintő ut egy ponton metszi a mecsekre vezető legforgalmasabb utvonalat, a hunyadi utat, mégpedig a kálvária-domb lábánál.

a közlekedési csomópont kialakítására két lehetőség kínálkozott: a hunyadi ut felett átívelő hid, amely a kálvária-dombot összeköti a szemközti levő aradi vértanúk útjával, illetve alagut a kálvária-domb alatt, amely a forgalmat rávezeti a hunyadi uti csomópontra. mindegyik alternatívának több előnye és hátránya van. mivel közlekedési és városképi szempontból meghatározó építményről van szó, hosszú idő óta élénken foglalkoztatja pécs közvéleményét, amely hid- és alagutpártiakra oszlott. a városi tanács vezetői több ízben foglalkoztak a kérdéssel, konzultáltak szakmai szervezetekkel és meghallgatták a lakosság különböző csoportjainak véleményét, egyértelmű álláspont azonban nem alakult ki. a végrehajtó bizottság ezek után a tanács elé vitte az ügyet: döntsön a képviselői testület. az ülés alkalmából kis kiállítást rendeztek a városházán, s fényképek, tervrajzok és makettek segítségével szemléltették a két elképzelést. a tanácstagok többsége végül is az alagutas megoldást fogadta el, mivel ezt az alternatívát alapvetően előnyösebbnek találták.

körülbelül száz méter hosszú alagutat fúrnak tehát a kálvária-domb alatt, ami által megóvják a jellegzetes városképet, az ott levő hangulatos épület-együttest és az értékes zöldterületet. a beruházás költsége azonos a hidépítés költségével. a bányászati aknamélyítő vállalat rövidesen meg is kezdi a munkát. az alagut rövidebb idő alatt elkészül, mint a hid, s nem kell korlátozni a nagyforgalmu hunyadi ut közlekedését. /mti/

igó/bné/az/gw hgy

16.05 281082 2322

.-.

sb0043 4 160 mtib1056

gárdonyi géza nevével - országos prózamondó verseny egerben

1982. október 28. - csütörtökön tartották meg egerben a pedagógusképző felsőoktatási intézmények gárdonyi géza országos prózamondó versenyét, amelyet évenként rendeznek meg a nagymultu városban. a megyei könyvtár olvasótermében az ország tizennégy főiskolájának, egyetemének hallgatói léptek pódiumra. a versenyzők a zsüri előtt gárdonyi géza munkáiból adtak elő egy szabadon választott mű részletét, kötelező feladatként pedig az egri csillagokból olvastak fel.

az országos prózamondó verseny győztese: balázs melinda, a nyiregyházi bessenyei györgy tanárképző főiskola negyedéves hallgatója.

a második: maruzs tamás, a debreceni tanítóképző főiskola elsőéves hallgatója, a harmadik helyezésre balatinác évát, a szegedi józsef attila tudományegyetem harmadéves hallgatóját találták érdemesnek. /mti/

kov/lné/sa az hgy

16.07 281082 0906

.-.

sb0044 4 160 mtib1057

ormánsági festett templom

1982. október 28. - helyreállították az ormánság egyik legszebb műemlékét: a festett kazettás adorjási református templomot. a csaknem másfélszáz éves, kívül-belül felújított épületet szigetvári jános ybl-díjas építész, a rekonstrukció tervezője mutatta be és nyitotta meg csütörtökön az érdeklődők számára. az országos műemléki felügyelőség szakemberei restaurálták és konzerválták a szószék, a karzat és a padok kazettáit, valamint a falborításokat.

az ormánság híres festett kazettás református remlomainak megmentésére, helyreállítására évek óta milliókat áldoz az országos műemléki felügyelőség és a baranya megyei tanács. a program során már korábban megtörtént a drávaiványi és a kőrösi műemléki templom rekonstrukciója. hasonlóan szép református templomok találhatóak kémesen és kovácshidán is, ezek felújítására később kerül sor.

a kis dél-baranyai templomok a xviii. század végén és a xix. század elején épültek, s belső falfelületüket művészi tehetséggel megáldott falusi asztalosmesterek faragták és festették. ily módon igyekeztek ellensúlyozni a református templomok rideg puritanizmusát, középutat találni eközött és a katolikus templomok barokk tuldisztettsége között. a festett kazettás ormánsági templomok értékes emlékei a reneszánsz népi továbbélésének, az ugynevezett „virágos reneszánsznak”. /mti/

igó/bné/az/er hgy

16.08 281082 1398

.-.

sb0045 4 150 mtib1060

kitüntetés

1982. október 29. - a népköztársaság elnöki tanácsa bartha györgynek, a szot szálló igazgatójának a szakszervezeti mozgalomban végzett több évtizedes eredményes munkája elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést csütörtökön sólyom ferenc, a szot titkára adta át. /mti/

pá/sl/er ie

16.44 281082 0382

--

sb0046 4 160 mtib1061

réti mátyás kiállítása

1982. október 28. - csütörtökön salgótarjánban megnyílt réti mátyás festőművész kiállítása. a két hétig megtekinthető tárlaton az alkotó harminckilenc tájképe, csendélete és portréja látható.

a tiszadobi születésű réti mátyás a felszabadulás után indult képzőművészek első generációjához tartozik; kmetty jános, domanovszky endre, hincz gyula, barcsay jenő indították útjára. csepelen rajzot tanított, szabadidejében pedig járta az országot és beutazta Európát. nagyon termékeny festő és rendszeres kiállító: a csütörtökön megnyílt tárlat réti mátyás negyvenedik önálló jelentkezése. /mti/

csiz/bgné/kz/gw ie

16.55 281082 0656

--

sb0047 4 130 mtib1062

magyar-bolgár kapcsolatok /1. rész/

1982. október 28. - tóth ferenc, az mti főmunkatársa írja:

magyarország és bulgária kapcsolatai minden területen kiegyensúlyozottan, eredményesen fejlődnek, és teljes összhangban vannak a magyar szocialista munkáspárt és a bolgár kommunista párt politikájával, közös érdekeinkkel.

politikai kapcsolataink hagyományosan barátiak és sokoldalúak. fejlesztésükhöz az 1948-ban megkötött és 1969-ben meghosszabbított magyar-bolgár barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés nyújt jogi alapot. a két testvéri ország kapcsolatait is nagymértékben meghatározzák nemzetközi kötelezettségeik: mindkét ország tagja a varsói szerződésnek és a kgst-nek.

a hagyományos magyar-bolgár barátságot tovább mélyítette az utóbbi három és fél évtizedben, hogy pártjaink és országaink kapcsolatai szilárd történelmi alapokra, a szocialista internacionalizmus elveire épülnek. a magyar szocialista munkáspárt és a bolgár kommunista párt a marxizmus-leninizmus elveitől vezérelve alakítja egymással kapcsolatait; kétéves munkatervük alapján tervszerű, érdemi az együttműködés.

rendszeresek a két testvéri szocialista ország különböző szintű párt- és állami vezetőinek kölcsönös látogatásai. megkülönböztetett jelentőségűek, és a kapcsolatok egészére mindig ösztönzőleg hatnak a legfelsőbb szintű párt- és állami vezetők találkozói. kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára legutóbbi, 1979. júniusi látogatásakor jóváhagyták a két ország együttműködése fejlesztésének fő irányait 1990-ig.

államközi kapcsolataink széleskörűek. apró antal, az országgyűlés elnöke vezetésével 1981. októberében magyar küldöttség is részt vett szófiában a bolgár államalapítás 1300. évfordulójának központi ünnepségén.

országaink kormányfői rendszeresen találkoznak. lázár györgy, a minisztertanács elnöke legutóbb 1981. februárjában tett hivatalos látogatást a bolgár népköztársaságban. a találkozó során kijelölték a következő időszak fontosabb feladatait, és aláírták az 1981-85. évi hosszulejáratu árucsereforgalmi jegyzőkönyvet, valamint az 1981-85. évi tudományos, oktatási és kulturális együttműködési munkatervet. most ezt a látogatást viszonzozza - a magyar kormányfő meghívására - a hivatalos, baráti látogatásra hazánkba érkező grisa filipov, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnöke. /folyt. köv./

of/ka/sa -ár ie

16.57 281082 2418

As

--

sb0048 4 150 mtib1063

uj halastó-rendszer csongrádban

1982. október 28. - uj halastavat adtak át csütörtökön csongrád megyében. a szegedi állami gazdaság, a sándorfalvi magyar-lengyel barátság tsz, valamint a szegedi felszabadulás tsz anyagi összefogásával és jelentős állami támogatással készült el az 576 hektáros tórendszer szeged határában. mezőgazdasági művelésre nem alkalmas, mélyfekvésű, szikes, zsombékos területen létesítették, kivitelezője az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság volt. a rendkívül nehezen alakítható terepen három év alatt készültek el a munkával, s amilyen ütemben emelkedtek a gátak, úgy telepítették be a tavakat sással és náddal, hogy a friss töltéseket megóvják a hullámverések kártételétől. már építés közben megkezdtek a fokozatosan elkészülő tavak hasznosítását, kísérleti betelepítést ivadékokkal.

a dél-alföld egyik legkorszerűbb uj halastavánál nemcsak a halállomány etetését végzik gépekkel, hanem a zsákmány kiemelését is. központi lehalászó helyet alakítottak ki, ahonnan kosaras kiemelő berendezés teszi a halakat szállító szalagra, amely válogató-asztalra továbbítja a tavak termését.

a tórendszer részben csapadékvizekkel töltődik fel, részben az algyői főcsatornán keresztül a tiszából kap friss vizutánpótlást. az uj létesítményben évente több mint 60 vagon pontyot és egyéb halat terjesztenek. /mti/

tób/tób/st/er ie

16.59 281082 1372

-.-

sb0049 4 130 mtib2037

magyar-bolgár kapcsolatok... /2. rész/

munkajellegű és sokrétű a különböző minisztériumok és országos hatáskörű szervek együttműködése. a társadalmi és tömegszervezetek is szoros kapcsolatban állnak egymással. népeink barátságának ápolásában, egymás jobb megismerésében fontos szerepük van a két országban 10-10 testvérmegye és 6-6 testvérváros közötti kapcsolatok fejlődésének.

a gazdasági kapcsolatok dinamikusan fejlődnek magyarország és bulgária együttműködésében. a magyar-bolgár gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság 1982. február 15. és 17. között budapesten tartotta legutóbbi, xvii. ülését, amelyen áttekintették a két ország gazdasági együttműködését, s kielégítőnek értékelték a korábbi ülésszak határozatainak, a kormányfők találkozóin megfogalmazott feladatok végrehajtásának menetét.

az előző, 1976-80-as tervidőszak áruforgalmi előirányzata mintegy 770 millió rubel volt, amelyet jelentős mértékben túlteljesítettünk, megközelítve az 1 milliárdos értéket. jelenleg 15 kooperációs szerződés ad alapot gazdasági együttműködésünk fejlettebb formáihoz. a kölcsönös áruszállítások mintegy 30 százalékát - főleg gépipari és vegyipari megállapodások alapján - a szakosított és kooperációban gyártott termékek jelentik; egyharmadrészben anyagmozgató gépek, s nagy tételekre vonatkozó megállapodásaink vannak a járműipar, a számítástechnika és a vegyipar területén is.

az 1981-85. évi hosszulejratu magyar-bolgár árucsereforgalmi egyezmény 1,45 milliárd rubel forgalmat irányoz elő, s ez - az előző tervidőszakéhoz képest - 53 százalékos növekedést jelent. az idén a kölcsönös szállítások 60 százalékát gépek és berendezések alkotják.

belkereskedelmi együttműködésünk állandóan bővül, a választékcseré dinamikusan fejlődik. 1982-re 21,9 millió rubel értékben kötöttünk szerződést. sajátos szín gazdasági kapcsolataink palettáján, hogy - 1964-ben aláírt kormányfői egyezmény alapján - két közös vállalat működik: az intranszmas és az időközben többoldalúvá fejlesztett agromas; s mindkét vállalat munkája pozitívan értékelhető. /folyt. köv./ of/ka/sa -ár ie

17.00 281082 2123

a's

-.-

sb0050 4 130 mtib1064

magyar-bolgár kapcsolatok /3. rész/

kulturális együttműködésünk ugyancsak eredményesen fejlődik, e területen a kapcsolatokat sokrétűen alakítja, koordinálja a kulturális és tudományos együttműködési vegyesbizottság, amely ez év májusában budapesti tartotta legutóbbi ülését, s a közoktatás, a közművelődés és a képzőművészet terén megvalósuló együttműködésről tárgyalt. gazdag programmal emlékeztünk meg tavaly Magyarországon is a bolgár államalapítás 1300. évfordulójáról. 1981-ben szolnokban megnyílt a nagy László Múzeum, a Kodály-évforduló megemlékezései újabb lehetőségeket nyújtanak a magyar zeneművészet népszerűsítésére Bulgáriában. politikai jelentőségének megfelelően emlékeztünk meg ittthon az idén júniusban Georgi Dimitrov születésének 100. évfordulójáról; a szófiában központi ünnepséggé megrendezett Dimitrovi tudományos elméleti konferencián magyar küldöttség is részt vett.

kapcsolataink fontos és eredményes területei közé tartoznak a zenei és a színházi akciók, a könyvkiadás és a filmművészeti együttműködés, valamint a különféle kiállítások cseréje. eredményesen működik budapesti bolgár, szófiában a magyar kulturális intézet. az oktatás területén 15 magyar felsőoktatási intézmény áll közvetlen kapcsolatban bolgár társintézményével. jelenleg mintegy 140 bolgár diák tanul hazánkban, 20 magyar egyetemi hallgató pedig szófiában, illetve Plovdivban. mindkét ország fővárosában egy-egy lektor működik, s a közeljövőben várhatóan magyar tanszék nyílik a szófiai állami egyetemen. napirenden van a szegedi és a debreceni, valamint a Veliko Tirmovo-i és a sumeni egyetemen újabb bolgár, illetve magyar lektorátus létesítése. tudományos területen arra törekszünk, hogy fejlesszük a közös kutatásokat, a tudományos-műszaki együttműködést, és támogassuk a közös publikációkat. jók a magyar-bolgár sajtókapcsolatok.

zavartalanul fejlődik az országaink közötti turistaforgalom, az 1980. júniusában budapesti aláírt, öt évre szóló idegenforgalmi megállapodás alapján. tavaly például 420 ezer bolgár állampolgár érkezett hazánkba és 430 ezer magyar járt Bulgáriában. /mti/

i of/ka/sa -ár ie
17.01 281082 2145

-.-

sb0051 4 130 mtib1065

a Nógrád megyei szmt ülése - csökkent munkaképességük

1982. október 28. - kibővített ülésen vitatta meg csütörtökön a szakszervezetek Nógrád megyei tanácsa a csökkent munkaképességűekkel való foglalkozás tapasztalatait és feladatait. a szakszervezetek salgótarjáni székházában megtartott tanácskozáson részt vettek a megye nagyüzemeinek igazgatói, valamint a társadalmi szervezetek képviselői is. az előterjesztésben többek között rámutattak arra, hogy a tizenöt éve elfogadott munkaügyi, egészségügyi és pénzügyminisztériumi rendelet, amely a csökkent munkaképességűekkel való foglalkozást szabályozta, néhány vonatkozásban megújításra szorul. a keresetkiegészítés jelenlegi formája például már nem ösztönzi a rehabilitált dolgozót fizikai és szellemi képességeinek maximális hasznosítására. szó esett arról is, hogy legtöbb üzemünk ma már rendelkezik azokkal az intézményekkel, amelyekkel a jelenleginél sokkal többet tehetnének a megelőzésért. emellett újból és nagyon pontosan körvonalazni kell az egyes intézmények, vállalatok, szervek konkrét tennivalóit és felelősségét, beleértve a személyes érdekeltséget és felelősséget is. a végrehajtás ellenőrzésében pedig a szakszervezeteknek az eddiginél következetesebben és határozottabban kell fellépniük. /mti/

csiz/bgné/st/gw ie

17.12 281082 1305

-.-

sb0052 4 130 mtib1066

lakásgazdálkodási tanácsrendeletek Komárom megyében /1. rész/

1982. október 28. - Komárom megye mind az öt városában - tatabányán, Esztergomban, Komáromban, Oroslányban és Tatán - csütörtökön alkotta meg a tanács a lakásgazdálkodással és elosztással kapcsolatos helyi tanácsrendeletet. mind az öt városban messzemenően figyelembe vették a megelőző társadalmi fórumokon elhangzott észrevételeket, javaslatokat. a tanácsstagok úgy foglaltak állást, hogy a rendeletek - miközben körültekintően érvényesítik a helyi adottságokat - jól tükrözik a központi társadalompolitikai célokat. jól szolgálják azt, hogy egyenlőbb esélyekkel jussanak lakáshoz az eltérő szociális és jövedelmi helyzetű családok, ugyanakkor arányosabbá váljon a teherviselés. az átlagosnál magasabb lakbérövezetet egyetlen városban sem alakítottak ki, alacsonyabbakat viszont igen: a még szanálásra váró, elavult, valamint a környezetszennyező hatásnak kitett negyedeket sorolták ezekbe.

tatabányán például 20 százalékkal alacsonyabb lesz a cementgyár tövében lévő lakások bére. az országos jogszabályok adta lehetőséggel élve, minden városban bevezetik - természetesen differenciáltan - a lakásigénylési letétet.

a lakásgazdálkodásban is messzemenően érvényesülnek a helyi adottságok. országszerte például nagyon sok olyan nyugdíjas bányász él, aki nagyobb lakását - mivel gyermekei már családot alapítottak és elköltöztek - kisebbre cserélné. ez tükröződik a tanácsrendeletben azzal, hogy az új lakások legalább 80 százalékát, a jobb minőségű megüresedett lakások 50 százalékát a minőségi és a lépcsőzetes cserékre tartják fenn. az ésszerű lakáscserék elősegítése, a meglévő tartalmak feltárása érdekében mind az öt város tanács-rendeletében helyet kapott az, hogy ehhez a jövőben igénybe veszik a tanácsi ingatlanközvetítő szervek segítségét, és ehhez adnak számukra lakásalapot.

a központi irányelvek kimondják, hogy a fiatalokat az eddiginél gyorsabban kell lakáshoz juttatni, és az igényeiknek megfelelő otthon eléréséhez biztosítani kell a folyamatosságot. nagyon megfontolt paragrafust iktattak be ennek érdekében tatán, ahol az átmeneti jellegű lakásokból - amelyek a jövedelemhatártól függetlenek és minden kötelezettségtől mentesek - a fiatalok kapják a legtöbbet. ezzel segítséget nyújtanak számukra ahhoz, hogy megfelelő anyagi alapot teremtsenek. a városban ugyanis előtérbe kerülnek a családiház-építkezések. ehhez viszont kedvező árú telkekről gondoskodik a tanács.

/folyt. köv./ kö

17.13 281082 2496

-. -

sb0053 4 130 mtib1067

Lakásgazdálkodási tanácsrendeletek ... /2. rész/

esztergomban viszont nagyon kevés új telket tudnak kialakítani, mert a várost övező hegyek gátat szabnak a terjeszkedési lehetőségeknek, ugyanakkor sok a műemléképület. ezért a tanácsrendeletben különös gondot szabályozták a lakásépítéssel és fenntartással összefüggő feladatokat. előírták például, hogy az egész városban felül kell vizsgálni az emeletráépítési és tetőtérbeépítési lehetőségeket. a tartós használatra kiadott állami telkeknél is rangsorolják, kiket részesítsenek előnyben. első helyre kerülnek azok, akik jogosultak tanácsi bérlakásra, de saját erőből kívánnak építkezni, vagy meglévő bérlakásukat visszaadják a tanácsnak.

minden tanácsrendeletben helyet kaptak a szanalással kapcsolatos feladatok, komáromban különösen példamutatóan írták elő a tennivalókat. többek között az szerepel a rendeletben, hogy az ilyen területeken legalább két évvel az új építkezés megkezdése előtt fel kell mérni a lakosság igényeit.

a központi irányelvek módot adnak a bérlakások értékesítésére. a komárom megyei városoknak tanácsrendelete azt tükrözi azonban, hogy ezzel kevésbé kívánnak élni. az állami tulajdonú lakások elidegenítése nem céljuk, csak legfeljebb eszköz lehet ott, ahol a lakásgazdálkodás feltételei megkívánják. a tanácsok, mint a terület gazdái, csak úgy tudnak megfelelő összetételű és minőségű lakásokról gondoskodni, és a jogos szociális igényeket kielégíteni, ha ehhez megfelelő alappal rendelkeznek. erre annál is inkább szükségük van, mert az erősen iparosodott megyében a tanácsi elosztású lakások legalább 70 százalékát a fizikai dolgozóknak, illetve a termelést közvetlen irányítóknak kívánják juttatni. /mti/

ber/wmé/kö kz ie

17.29 281082 1735

-. -

sb0054 4 150 mtib2038

kitüntetések a mém-ben

1982. október 28. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa nyugállományba vonulása alkalmából, eredményes munkájának elismeréséül a szocialista magyarországi érdemrendet adományozta dr. kobulej tibornak, az állatorvostudományi egyetem tanszékvezető egyetemi tanárának. az elnöki tanács eredményes élettevékenységük elismeréséül, nyugállományba vonulásuk alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta dr. biró oszkárnak, a konzervipari vállalatok trösztje kereskedelmi igazgatójának, dr. mihalusz ferencnek, a konzervipari vállalatok trösztje vezérigazgatójának és dr. pataki józsefnek, a keszthelyi agrártudományi egyetem tanszékvezető egyetemi tanárának.

a kitüntetések csütörtökön a mém-ben váncsa jeno mezőgazdasági és ételmezésügyi miniszter adta át. /mti/

jf/sa bam ie

17.30 281082 0832

-. -

sb0055 4 130 mtib2039

a komszomol küldöttségének programja

1982. október 28. - a kisz kb meghívására hazánkban tartózkodó szovjet komszomol küldöttség szerdán veszprém megyébe látogatott, ahol találkozott a megye párt- és állami vezetőivel, ismerkedett a megye gazdasági és kulturális eredményeivel. a vendégek programja csütörtökön budapesten folytatódott: a küldöttséget - amelyet viktor misin, a komszomol kb titkára vezet fogadta fejti györgy, a kisz kb első titkára. a delegáció találkozott a dívsz vezető munkatársaival is. /mti/

pá/sz/bc/bgy/er ie

17.33 281082 0550

-.-

sb0056 4 160 mtib2040

vadász endre emlékkiállítás a magyar nemzeti galériában

1982. október 28. - csütörtökön nyílt meg a magyar nemzeti galéria és a debreceni déri muzeum vadász endre emlékkiállítása a budavári palotában. a tárlat meglepetéssel szolgál: az 1944-ben tragikus körülmények között elhunyt vadász endre művei új elemekkel gyarapítják ismereteinket a xx. századi magyar festészetről.

a művész munkásságát kevesen ismerik, pedig a két világháború közötti időszak egyik legtehetségesebb alkotója volt: sikeres, sőt elismert művész, de korai halála miatt életműve csaknem feledésbe merült. a harmincas-negyvenes években rézkarcain eljutottak a világ szinte minden tájára, olaj- és temperaképei pedig a múgyüjtők és a muzeumok kedvelt darabjai közé tartoztak.

az utóbbi évtizedben többször megpróbálkoztak a hagyaték bemutatásával: a hetvenes évek elején néhány vidéki kiállításon már láthatták az életmű egy részét, és a televízió filmet készített vadász endre munkásságáról. vadász endre gyorsan dolgozó, igen termékeny művész volt. rövid életében mintegy 400 festményt, csaknem 800 grafikát és számtalan kisgrafikát készített. teljes életművét ma sem ismerjük, ám művészetéről méltó és hiteles képet ad a kiállítás, amelynek anyagát a magyar nemzeti galéria és a déri muzeum gyűjteményéből válogatták. /debrecenben őrzik vadász endre legtöbb művét./

a kiállított olajfestmények, rajzok, akvarellek, rézkarcok és ex librisek a művész kiváló rajztudásáról és természetszeretetről tanuskodnak. számtalan tájképe a hangulatok iránti különleges érzékenységről is vall. festői témái a tiszaparttól baján, zebegényen át egészen olaszországig terjednek. a meglepetés erejével hatnak téli képei, amelyek kevés színből építkezve a táj és az ember összetartozását fejezik ki, s messze túllépnek az egyszerű természetábrázoláson. képeit a korabeli kritika gyakran a régi japán metszetek könnyed rajzolatához hasonlította, s a kiállítás látogatói is észrevehetik: rézkarcain, akvarelljein felfedezhető a japán művészet hatása.

az emlékkiállítás november végéig tekinthető meg. /mti/
di/tr/sa bc ie
17.51 281082 2113

-.-

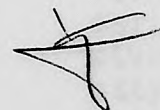
sb0057 4 160 mtib2042

fazekas tájház karcagon

1982. október 28. - a nagykunság első fazekas tájházát avatták fel csütörtökön karcagon kántor sándor kossuth-dijas, a népművészet mestere munkásságának bemutatására. a nyolcvannyolcadik életévét betöltött mester többszáz darabból álló gyűjteményének méltó elhelyezésére a városi tanács megvásárolt és eredeti formájában helyreállított egy mult századbeli népi műemlék jellegű, nádtetős épületet. ennek négy termében helyezték el a hetvenöt esztendeje korongozó mester munkásságát reprezentáló tárgyakat, köztük az 1900-as évek elején készült, első önállóan formált vázáját, a brüsszeli világkiállításon nagydíjjal kitüntetett miska kancsót, a nagykunsági, tiszafüredi motívumokkal ékesített szebbnél-szebb butellákat, tálakat, bögréket, korsókat, készleteket. a kiállítás egy része képet ad a népi fazekasságnak azokról a hagyományairól is, amelyeket az idős mester továbbfejlesztett. a róla elnevezett fazekas tájház avatásán jelen volt kántor sándor is. /mti/

end/pet/kö st ie

17.54 281082 1022

-.-

1982. 10. 28.

sb0058 4 130 mtib2043

magyar-bolgár gazdasági tárgyalások

1982. október 28. - marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese, a magyar-bolgár gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság társelnöke meghívására csütörtökön budapestre érkezett sztanis bonev bolgár miniszterelnökhelyettes. a magyar-bolgár gazdasági és műszaki tudományos együttműködési bizottság társelnökei megbeszéléseken áttekintik a két ország gazdasági kapcsolatait fejlesztésének időszerű kérdéseit.

a vendéget a ferihegyi repülőtéren marjai józsef fogadta, jelen volt boncso mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete.
/mti/

pf/bam/gw ie

17.55 281082 0634

-.-

sb0059 4 160 mtib2044

iparművészek kiállítása szombathelyen

1982. október 28. - csütörtökön a szombathelyi derkovits teremben megnyílt doromby mária textiltervező, m. kiss katalin kerámikus és tildi béla belsőépítész közös kiállítása. doromby mária kézműves kivitelezésű lakás- és használati textiliákat, faliképeket, m. kiss katalin kerámiatárgyakat, különböző fémötvözetek és mázak kombinált beégetésével készült falitálapokat, faliképeket, tildi béla pedig egyedi kieszériás és sorozatgyártásra kerülő butorokat mutatott be. a kiállítást november 11-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

lér/kö kz ie

18.03 281082 0600

-.-

1982. 10. 28.

sb0060 4 130 mtib2046

üdvözlő távirat

1982. október 28. - losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte junius richard dzsajavardene-t, a sri lanka demokratikus szocialista köztársaság elnökévé történt újraválasztása alkalmából. /mti/
k tr/sa bc ie
18.23 281082 0254

-.-

sb0061 4 150 mtib2047

felülvizsgálják az energiaracionalizálási pályázatok végrehajtását

1982. október 28. - az egyre tervszerűbb energiatakarékosság eredményeként 1981-ben - 1978-hoz viszonyítva - már két millió tonna fűtőolaj-megtakarítás mutatható ki - mondották el a csütörtökön szolnokon megrendezett regionális energetikai konferencián. az elmúlt néhány év intézkedései nyomán megindult egészséges takarékosági folyamat legjobb eredményei a közlekedési ágazatban, a kohászatban jelentkeztek. mint a tanácskozáson is hangsúlyozták, nagy tartalékaink vannak a hazai energiaforrások kihasználásában, a szén, a földgáz, a hulladékenergia, a geotermikus- és napenergia hasznosításában. az épületek kellő szigetelésével is tetemes mennyiségű fűtőanyag menthető meg. az ország energiámérlegének további javítását szolgálja, hogy a következő években az eredeti tervtől eltérően, nem egy, hanem tíz városban kerül napirendre a földgáz bevezetése.

az állam az energiafelhasználás racionalizálását pályázatok alapján támogatja, csak hogy - hangsúlyozták a tanácskozáson - egyes ipari, mezőgazdasági üzemek nagyon lassu ütemben használják fel, kamatoztatják a rendelkezésükre bocsátott összegeket. ezért az ipari minisztérium országos energiagazdálkodási hatósága a jövő év elején felülvizsgálja a pályázatokat, és ahol késedelmet, kényelmességet észlel, ott intézkedéseket tesz a hasztalanul lekötött pénzeszközök elvonására. bejelentették, hogy az új energiaracionalizálási pályázat kiírása is megtörtént. ez szigorubb feltételekhez köti az állami hozzájárulást, és következetesebben tartja szem előtt a népgazdasági érdekeket. /mti/

end/pet/kz/gw ie

18.26 281082 1646

-.-

sb0062 4 130 mtib2048

emlékezés hősi halált halt kubai forradalmároknak

1982. október 28. - che guevara, a legendás hiru kubai forradalmár 15, camilo cienfuegos parancsnok 25 évvel ezelőtt halt hősi halált. erre emlékező ünnepséget tartottak csütörtökön a szovjet kultúra és tudomány házában a kubai diplomáciai testület és a hazánkban dolgozó kubai állampolgárok részvételével. a forradalmároknak José Antonio Tabares, a kubai köztársaság budapesti nagykövete emlékezett. /mti/
jgy/sa ag ie

18.26 281082 0486

-.-

sb0063 4 130 mtib2049

pedagógusellátottság - szakszervezeti elnökségi ülés

1982. október 28. - az új tanév kezdetén, szeptemberben 2100 tanár, tanító hiányzott az ország iskoláiból, annak ellenére, hogy az idén végzett 4400 pályakezdő pedagógus 86 százaléka a közoktatás területén helyezkedett el - állapította meg a pedagógusok szakszervezetének elnöksége csütörtöki ülésén, amelyen az alsó- és középfokú nevelési, oktatási intézmények pedagógus-ellátottságát tekintette át. ezen a helyzeten az sem változtatott lényegesen, hogy a tanév első napján 1000 szakképzetlen fiatal állt katedrára.

a pedagógusok szakszervezete legutóbb 1977-ben tárgyalta a közoktatás munkaerő-gazdálkodásának rendszerét. a mostani ülésen hangsúlyozták, hogy az akkori határozat óta több tekintetben javult az iskolák munkaerő-helyzete. a munkaerő-gazdálkodást nehezíti azonban néhány körülmény, így az, hogy még ma sincs az iskolák feladataihoz igazodó létszámnorma, amely elengedhetetlen lenne a tényleges pedagógus-szükséglet megállapításához. nem korszerűsítették az oktatási intézmények irányítási, vezetési strukturáját, az több mint egy évtizede változatlan, s már akadályává vált a hatékony pedagógiai munkának is. ugyanebbe a kedvezőtlen irányba hat, hogy az állásfoglalás, határozat ellenére a pedagógusok adminisztratív, bürokratikus terhei nem, hanem csak csökkentek, sőt az utóbbi években csak fokozódtak.

a szakszervezet elnöksége az alsó- és középfokú nevelési-oktatási intézmények pedagógus-ellátottságának javítása érdekében határozatban sürgeti, hogy a művelődési minisztérium valamennyi intézménytípusra dolgozza ki a feladatokhoz igazodó

as

Létszámnormákat. ezzel párhuzamosan munkálják ki a korszerű intézményi vezetés modelljét, tegyenek lépéseket az adminisztrációs terhek csökkentésére. úgy alakítsák ki a pedagógusképzés szerkezetét, hogy időben és rugalmasan tudjon alkalmazkodni a demográfiai hullám változásaihoz, a társadalompolitikai elvárásokhoz. szorgalmazzák és érik el a tanácsoknál, hogy a rendelkezésre álló anyagi eszközökből az eddiginél többet fordítsanak a kezdő pedagógusok bérezésére és lakáshelyzetük javítására. /mti/

és/pá/er bc ie

18.28 281082 2157

-.-

sb0064 4 180 mtib2050

időjárásjelentés

1982. október 28. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön este:

sokfelé köd

várható időjárás az ország területén péntek estig:

a köd a déli, kora délutáni órákra legnagyobb részben feloszlik. utána változóan felhős, erősen párás idő lesz. eső nem várható. gyenge marad a légmozgás.

a hőmérséklet kora délután általában 11, 16 fok között, a tartósan ködös helyeken kevéssel 10 fok alatt lesz. /mti/ sa ie

18.29 281082 0483

as

-.-

bel

- 50 -

1982. 10. 28.

sb0065 4 160 mtib2051

galériaavató tolnán

1982. október 28. - kiállítótermet avattak csütörtökön tolnán. a szot, az országos közművelődési tanács és a tolna megyei tanács kétmillió forintos támogatásával átépített nagyközségi művelődési központban kamarajellegű fotó-, képző- és iparművészeti kiállítások céljára alakították ki galériát. a korszerűsített művelődési házat és új galériát 21 mai magyar festőművész 24 festményének november végéig tartó kiállításával avatták fel. /mti/
blb/sa st ie

18.34 281082 0491

..-

sb0066 4 150 mtib2052

energia tuskóból

1982. október 28. - az erdei tuskók és az évente keletkező sok millió tonna egyéb erdei és mezőgazdasági hulladék hasznosításának lehetőségeit mutatták be csütörtökön az ország minden részéből meghívott szakembereknek a nagykunsági erdő és fafeldolgozó gazdaság valamint az erdészeti termelésfejlesztési társaság nagykörösi üzemében, illetve mibeudai erdészetében. a meghívott négyszáz szakember munka közben láthatta azokat a gépsorokat, amelyek a tuskót kiemelik, felaprítják és alkalmassá teszik a tüzelésre. bemutatták nekik azokat a kazánokat is, amelyek a felaprított tuskóval, gallyfával, gyaluforgáccsal és fűrészporral is fűthetők. a nagykörösi hajlított butorváz üzemben automata hőközpontot hoztak létre a fűrészpor hasznosítására. a melléktermékből keletkező gőz egyrészét az erdészeti üzem, másik részét pedig a konzervgyár értékesíti. megismertették a résztvevőkkel azokat a hazai anyagból gyártott egyszerű kazánokat is, amelyek kisebb átalakítással - előtét felszerelésével, csigás rendszer kialakításával - szinte mindenfajta hulladékot megemésztene. ezek a házilag is kialakítható energiatermelő egységek gabonaszárítók üzemeltetésére, baromfitelepek fűtésére is egyaránt alkalmasak. bejelentették, hogy a nagykunsági erdő- és fafeldolgozó gazdaság, a dánszentmiklósi micsurin termelőszövetkezettel együttműködésben - hulladékhasznosító, bemutató telepet létesít nagykörösön. /mti/

end/pet/kz/gw ie

18.44 281082 1455

..-

bel

- 51 -

1982. 10. 28.

sb0067 4 150 mtib2053

magyar-ndk kohászati tárgyalások

1982. október 28. - rabi béla ipari minisztériumi államtitkár október 26-28-a között budapesti tárgyalásokat folytatott dr. klaus blessinggel, az ndk ércbányászati és kohászati ipari minisztériumának államtitkárával.

megállapították, hogy a vaskohászatban a vállalatok, intézmények közvetlen kapcsolata alapján jól fejlődött a tudományos és műszaki együttműködés. 1985-ig meghosszabbították a drótkötél, a hidegen, illetve melegen hengerelt szalag és néhány más termék előállításának szakosítására kötött megállapodást. a következő időszak egyik fontos feladatáknak elhatározták, hogy közösen módszereket dolgozzanak ki a kohászati termékek anyag- és energiatakarékos gyártására, egyes nagy értékű fűtőanyagok hazaiakkal való helyettesítésére, a másodlagos nyersanyagok hasznosítására. egyeztették a tervezett intézkedéseket a színesfém félgyártmányok gyártási kapacitásának jobb kihasználására és a vaskohászati termékek további szakosítási lehetőségeinek feltárására.

dr. klaus blessing csütörtökön elutazott budapestről. /mti/

os/gg/sl/gw ie

18.48 281082 1112

..-

sb0068 4 150 mtib2055 /felhasználható: 20.15 óraker!/
hazaérkezett a magyar építésügyi küldöttség berlinből

1982. október 28. - kádár józsef építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes vezetésével csütörtökön hazaérkezett a magyar küldöttség berlinből, ahol részt vett a kgst építésügyi állandó bizottságának 54. ülésén. a tanácskozáson egyeztették a városi közműhálózatok létesítésének és fejlesztésének fő irányait. meghatározták továbbá az építőiparban felhasználható programvezérlésű ipari robotok legfontosabb műszaki követelményeit és összegezték e termékek iránt várható távlati igényeket. /mti/

sb/pá/gw ie

18.51 281082 0590

..-

sb0069 4 130 mtib2056 /embargó pénteken 00.30-ig!!!/

heinz scharff tábornok látogatása hazánkban

1982. október 28. - oláh istván vezérezredes, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, miniszterhelyettes meghívására heinz scharff tábornok, az osztrák szövetségi haderő főszemlélője vezetésével osztrák katonai küldöttség tartózkodott hazánkban. a küldöttséget fogadta csémi károly vezérezredes, honvédelmi minisztériumi államtitkár. /mti/

és/ka/ab/gw ie

19.00 281082 0416

..-

sb0070 4 150 mtib2057

szakszervezeti tanácskozás a postai szolgáltatásokról

1982. október 28. - a magyar posta szolgáltatásairól és dolgozói munkakörülményeiről tárgyaltak csütörtökön a postások szakszervezetének központi vezetőségi ülésén.

tóth illés, a posta vezérigazgatója beszámolójában elmondta: a posta a nehezebb feltételek között is úgy alakította szolgáltatásait, hogy az az ügyfeleknek, s saját dolgozóinak is megfelelő legyen. többféle új szolgáltatást is bevezettek, például azt, hogy szombaton a helyszínen veszik át az üzletek bevételét. kísérletképpen néhány postaigazgatóság területén egyes vállalatok csomagjaiért, illetve pénzküldeményeiért házhoz megy a posta.

fontos lépések történtek a távbeszélő hálózat fejlesztésére. folytatták ebben az évben is a főközpontok rekonstrukcióját, s további helységeket kapcsoltak be a távhívó rendszerbe. tervszerűen folytatódik a budapesti nyilvános távbeszélő hálózat rekonstrukciója is, melynek keretében ez év végéig 3.867 készüléket kicserélnek, s emellett 404 új állomást helyeznek üzembe. a vezérigazgató megállapította, hogy az automatizálás mellett sem csökkent a távbeszélő szolgáltatásban az élő munka-igény, ugyanis a hálózat nagy részén a régiók a berendezések.

a vezetékek nélküli távközlés fejlesztése anyagi okok miatt valamelyest elhúzódik, ennek ellenére jelentős eredményeket értek el. a tv i., a tv ii., továbbá az urh kossuth, petőfi és harmadik műsort sugárzó berendezések üzembehelyezésével befejeződött a kékesi adóberendezés rekonstrukciója, és ezzel gyakorlatilag az urh gerinchálózat kiépítése.

as

marcaliban most készítik elő a petőfi gerinchálózat rekonstrukcióját, lakihegyen ez a munka már elkezdődött.

a terület megállapította, hogy kedvezően változtak a postás dolgozók élet- és munkakörülményei az utóbbi időben, korszerű munkahelyeket alakítottak ki, s különböző gépeket szereztek be a nehéz fizikai munka megkönnyítésére. fejlődött az üzemegészségügyi hálózat is, budapesten egységes posta üzemegészségügyi szolgálatot hoztak létre, több orvosi rendelőt korszerűsítettek, s megkezdték a szakrendelések bevezetésének előkészítését. bővült a lakásépítkezésekhez nyújtott támogatási formák köre, s kiterjesztették a térítésmentes segítség lehetőségét is. ebben az évben több mint 100 millió forintot kaptak a postás dolgozók lakásgondjaik megoldására. /mti/

bi/tr/sl/er ie

19.07 281082 2388

..-

sb0071 4 160 mtib2062

olasz vendégművész az erkel színházban

1982. október 28. - franco sioli operaénekes verdi a trubadur című operájának luna gróf szerepében lépett csütörtökön az erkel színház közönsége elé. a medveczky ádám vezényelte, olasz nyelvű előadáson a további szerepeket misura zsuzsa, takács tamara és b. nagy jános keltette életre. ~~Volasz~~

franco sioli a legfiatalabb olasz énekesgeneráció egyik jeles képviselője: mindössze 25 éves. egy milánói énekverseny győzteseként 1977-ben került a scala operastudiójába, ahol 1979-ben kapott diplomát. ugyanebben az évben debütált a scalában, majd több nagy olasz városban, és külföldön is szerepelt. számos hangplemez is készült már közreműködésével. /mti/

da/tr/bc/gw ie

19.29 281082 0724

..-

sb0072 4 130 mtib2065

veterántalálkozó a vi. kerületben

1982. október 28. - a magyar szocialista munkáspárt vi. kerületi bizottsága csütörtökön baráti találkozóra hívta össze székházába a felszabadulás előtti kerületi ifjumunkás-mozgalom egykori résztvevőit. a veterántalálkozón megjelenteket - köztük kádár jánost, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkárát - murai györgy, a kerületi pártbizottság első titkára és méreg tivadar, a kerületi tanács elnöke üdvözölte. /mti/

k/kö -ár ie

20.19 281082 0507

--

sb0073 4 180 mtib1104

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1982. október 28.

sb0001 harmadik piacra
 sb0002 bővülő nemzetközi építőgyár
 sb0003 munkaközösségek a köbtex-nél
 sb0004 emeletes karám
 sb0005 toboz-szüret
 sb0006 szeletelt burgonya
 sb0007 új könnyűipari üzem putnokon
 sb0008 a fegyházban verekedett
 sb0009 szovjet könyv ünnepi hete
 sb0010 kwai folyó titka
 sb0011 vitorlázó repülőgépek
 sb0012 itt a faültetés ideje
 sb0013 a szabadkai népszínház
 sb0014 illyés gyula köszöntése /1. rész/
 sb0015 illyés gyula köszöntése /2. rész/
 sb0016 új gyógyszer-alapanyag
 sb0017 balesetek /1. rész/
 sb0018 balesetek /2. rész/
 sb0019 liszt-dokumentumok kiállítása
 sb0020 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0021 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0022 csabai bábosok aradon
 sb0023 tatabányai táncosok
 sb0024 a külkereskedelem

sb0025 országos értekezlet /1. rész/
 sb0026 ülést tartott a minisztertanács
 sb0027 országos értekezlet /2. rész/
 sb0028 új könyvtár ujlétán
 sb0029 idegenforgalmi tanácskozás /1. rész/
 sb0030 idegenforgalmi tanácskozás /2. rész/
 sb0031 tudományos ülészek
 sb0032 boldizsár iván kitüntetése
 sb0033 rugalmasabb konfekcióipar
 sb0034 kibővített ülést tartott /1. rész/
 sb0035 megnyílt a helikon könyvesbolt
 sb0036 kibővített ülést tartott /2. rész/
 sb0037 kibővített ülést tartott /3. rész/
 sb0038 vergiliusi örökségünk
 sb0039 a mohácsi városi tanács ülése
 sb0040 csempészek ítélete
 /folyt. köv./ er

21.05 281082 1401

--

sb0074 4 180 mtib1105

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 a pécsi városi tanács ülése
 sb0042 gárdonyi géza nevével
 sb0043 ormánsági festett templom
 sb0044 kitüntetés
 sb0045 réti mátyás kiállítása
 sb0046 magyar-bolgár kapcsolatok /1. rész/
 sb0047 új halastó-rendszer
 sb0048 magyar-bolgár kapcsolatok /2. rész/
 sb0049 magyar-bolgár kapcsolatok /3. rész/
 sb0050 a nógrád megyei szmt ülése
 sb0051 lakásgazdálkodási tanácsrendeletek /1. rész/
 sb0052 lakásgazdálkodási tanácsrendeletek /2. rész/
 sb0053 kitüntetések a mém-ben
 sb0054 a komszomol küldöttségének programja
 sb0055 vadász endre emlékkiállítás
 sb0056 fazekas tájház karcagon
 sb0057 magyar-bolgár gazdasági tárgylások
 sb0058 iparművészek kiállítása
 sb0059 üdvözlő távirat
 sb0060 felülvizsgálják az energia...
 sb0061 emlékezés hősi halált halt kubai...
 sb0062 pedagógusellátottság

sb0063 időjárásjelentés
 sb0064 galériaavató tolnán
 sb0065 energia tuskóból
 sb0066 magyar-ndk kohászati tárgyalások
 sb0067 hazaérkezett a magyar építésügyi...
 sb0068 heinz scharff tábormok látogatása
 sb0069 szakszervezeti tanácskozás
 sb0070 olasz vendégművész az erkelben
 sb0071 veterántalálkozó a vi. kerületben
 sb0072 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0073 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztette: fehér péter, halasi györgy,
 izsák erika

- v é g e -

/mti/ er-sa ie

21.06 281082 1441

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/4

Belföldi hírek

-----
 budapest, 1982. október 29.

bel.

p é n t e k
 -----

sb0001 4 160 mtib1001

a közművelődési alap támogatásainak felhasználása /1. rész/

1982. október 29. - a közművelődési alap támogatásai jól szolgálták a kulturális munka színvonalának emelkedését, gazdagították a művelődő közösségek életét, javították ellátottságuk mértékét, hozzájárultak az egyes korosztályok és rétegek művelődési szokásainak formálásához, lehetővé tették hasznos módszerek, tevékenységi formák kialakítását, elterjesztését - állapítja meg az a napokban készült beszámoló, melyben az 1979-es és az 1980-as ugynevezett céltámogatási keretek felhasználásának tapasztalatait összegzi a művelődési minisztérium és az országos közművelődési tanács.

az ebben az időszakban kifizetett 53,5 millió forintból valamennyi megyei és a fővárosi tanács, több minisztérium, társadalmi és tömegszervezet részesült, de művelődési mozgalmak, intézmények, vállalatok is hasznosították a támogatást. a korábbiaknál célratörőbb, megalapozottabb pályázatok többsége a könyvtári ellátórendszerek létrehozására; a komplex művelődési intézmények alaptípusának kialakítására; a kistelepülések, peremkerületek műsorellátásának javítására kért és kapott pénzt.

a kistelepüléseken, az aprófalvakban, a tanyaközpontokon, csak úgy fejleszthetők gazdaságosan a könyvtári szolgáltatások, ha egy - a járási-városi könyvtárakra alapozott - ellátórendszer épül ki. a közművelődési alap hatékony felhasználásával az aprófalvas megyékben - baranya, borsod-abauj-zemplén, szabolcs-szatmár, vas, zala -